

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

Reporting trvale udržitelného rozvoje

Reporting of sustainable development

Bc. Michaela Bajanová

Plzeň 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Reporting trvale udržitelného rozvoje“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 22. 04. 2024

v. r. *Michaela Bajanová*

Zásady pro vypracování práce

1. Stanovte cíl a metodický postup práce.
2. Zpracujte literární rešerši k problematice konceptu trvale udržitelného rozvoje.
3. Definujte pět podnikatelských subjektů daného odvětví, které sestavují nefinanční reporty.
4. Zhodnoťte reporting trvale udržitelného rozvoje u vybraných podnikatelských subjektů a proveďte komparaci.
5. Danou problematiku shrňte a formulujte závěr.

Studijní program

Ekonomika a management: Podniková ekonomika a management

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce, paní Ing. Lucii Vallišové, Ph.D., za její vstřícný přístup, cenné rady a za její odbornou pomoc, která mi při zpracování práce velmi pomohla.

Obsah

Úvod.....	8
Cíl a metodika práce	9
1 Společenská odpovědnost firem a udržitelný rozvoj	10
1.1 Společenská odpovědnost firem	10
1.1.1 Význam stakeholderů v konceptu CSR.....	11
1.1.2 Přínosy implementace CSR v podniku.....	12
1.1.3 Organizace v České republice zabývající se CSR	13
1.2 Trvale udržitelný rozvoj	17
1.2.1 Koncept trvale udržitelného rozvoje	18
1.2.2 Indikátory udržitelného rozvoje.....	19
1.3 Agenda pro udržitelný rozvoj 2030.....	21
2 Reporting trvale udržitelného rozvoje.....	28
2.1 Vymezení reportingu trvale udržitelného rozvoje	28
2.2 Normy a standardy v kontextu udržitelného rozvoje	29
2.3 Způsob tvorby zprávy o udržitelnosti.....	33
2.4 Obsah zprávy o udržitelnosti	34
2.5 Povinnost zveřejňování informací týkajících se udržitelnosti	37
3 Analýza zpráv o udržitelnosti vybraných společností v České republice	39
3.1 Parametry pro analýzu zpráv o udržitelnosti	39
3.2 Albert Česká republika s. r. o.	41
3.2.1 Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti.....	42
3.2.2 Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti	43
3.2.3 Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti	44
3.2.4 Klíčové iniciativy a aktivity v oblasti správy a řízení.....	46

3.3	Billa spol. s r. o.	46
3.3.1	Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti.....	47
3.3.2	Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti	48
3.3.3	Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti	50
3.3.4	Klíčové iniciativy a aktivity v oblasti správy a řízení.....	51
3.4	Penny Market s. r. o.	52
3.4.1	Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti.....	52
3.4.2	Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti	53
3.4.3	Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti	55
3.4.4	Klíčové iniciativy a aktivity v oblasti správy a řízení.....	56
3.5	Lidl Česká republika s. r. o.	57
3.5.1	Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti.....	57
3.5.2	Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti	58
3.5.3	Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti	60
3.5.4	Klíčové iniciativy v oblasti správy a řízení	62
3.6	Kaufland Česká republika v. o. s.	62
3.6.1	Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti.....	62
3.6.2	Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti	63
3.6.3	Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti	65
3.6.4	Klíčové iniciativy a aktivity v oblasti správy a řízení.....	66
4	Komparace provedených analýz	67
4.1	Komparace zpráv o udržitelnosti dle stanovených parametrů	67
4.2	Návrhy a doporučení	70
	Závěr.....	72
	Seznam zkratk	74

Seznam použitých zdrojů	76
Seznam tabulek.....	81
Seznam obrázků	82
Seznam příloh.....	83
Přílohy	
Abstrakt	
Abstract	

Úvod

Trvale udržitelný rozvoj a s tím spojený jeho reporting jsou v dnešní době velmi důležitá a často skloňovaná témata. Udržitelný rozvoj představuje takový rozvoj, který uspokojuje potřeby současné generace bez ohrožení schopnosti budoucích generací uspokojovat své potřeby. Historie udržitelného rozvoje sahá do 80. let 20. století, kdy byl koncept trvale udržitelného rozvoje formulován ve zprávě „Naše společná budoucnost“ pod vedením Gro Harlem Brundtlandové. Ta apelovala na potřebu hospodářského rozvoje, který by byl kompatibilní s ochranou životního prostředí. Od té doby se společenská a korporátní agenda dramaticky změnila a nyní zahrnuje širokou škálu aktivit zahrnující boj proti změně klimatu, zlepšování pracovních podmínek a podporu lokálních komunit.

Udržitelný rozvoj se prolíná se společenskou odpovědností firem (CSR), která se týká způsobu, jakým společnosti integrují environmentální a sociální zájmy do svých strategií a interakcí se stakeholdery. Společnosti, které úspěšně integrují principy CSR do své podnikové strategie a řídí se jimi na denní bázi, přispívají ke zlepšení své reputace a jsou vnímány jako etičtější a spolehlivější.

Rostoucí důraz na udržitelnost vedl k potřebě měřit, monitorovat a reportovat. Reporting trvale udržitelného rozvoje pomáhá společnostem zaznamenávat pokroky v rámci udržitelných aktivit a identifikovat oblasti pro zlepšení, ale také poskytuje stakeholderům transparentní informace, které jsou nezbytné pro budování důvěry s investory, spotřebiteli a dalšími zainteresovanými stranami. Vedle finančního reportingu se tak stává reporting trvale udržitelného rozvoje klíčovou součástí firemního výkaznictví. Společnosti vykazují své environmentální, sociální a ekonomické aktivity v rámci reportů nebo také zpráv o udržitelnosti. Reporting trvale udržitelného rozvoje přináší mnoho příležitostí, ale také velké množství výzev. Společnosti musejí provádět sběr a analýzu získaných dat, s čímž souvisí vzdělávání zaměstnanců odpovědných za reporting.

V dnešním světě, který je globálně propojený a nabitý informacemi, se stává reporting trvale udržitelného rozvoje nezbytnou součástí aktivit společností, jež vedle ekonomického růstu usilují také o pozitivní vliv na budoucnost naší planety a společnosti jako takové.

Cíl a metodika práce

Hlavním cílem této diplomové práce bude zhodnocení zpráv o udržitelnosti pěti vybraných společností v České republice a jejich následná komparace. Pro dosažení hlavního cíle bude nutné stanovit jednotlivé dílčí cíle. Prvním dílčím cílem bude určení teoretických východisek k problematice společenské odpovědnosti firem, udržitelnému rozvoji a k reportingu trvale udržitelného rozvoje. Druhý dílčí cíl se bude skládat z analýzy zpráv o udržitelnosti vybraných společností v České republice, následné komparace provedených analýz a návrhů a doporučení.

Diplomová práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se bude zabývat problematikou společenské odpovědnosti firem, teoretickým vymezením udržitelnosti a reportováním o udržitelném rozvoji. Tato část diplomové práce bude vycházet z odborné literatury a internetových pramenů.

Praktická část diplomové práce bude obsahovat analýzu nefinančních informací obsažených ve zprávách o udržitelnosti vybraných společností v České republice, konkrétně pěti obchodních řetězců. Nejdříve budou stanoveny parametry, podle kterých bude následně provedeno zhodnocení a srovnání kvalitativních informací. Následovat bude postupné představení jednotlivých společností a analýza jejich zpráv o udržitelnosti, přičemž bude analýza rozdělena do enviromentální oblasti, sociální oblasti a do oblasti správy a řízení. Závěr praktické části bude obsahovat srovnání a zhodnocení provedených analýz pomocí pětistupňové škály. Informace potřebné pro analýzu zpráv o udržitelnosti budou čerpány z dokumentů uvedených na webových stránkách společností. Pro zpracování diplomové práce byly využity výzkumné metody, a to konkrétně obsahová analýza textu, syntéza a komparace.

1 Společenská odpovědnost firem a udržitelný rozvoj

Tato kapitola je zaměřena na společenskou odpovědnost firem (Corporate Social Responsibility neboli CSR) a udržitelný rozvoj jako takový. Společensky odpovědné společnosti jsou zavázány k jednání zodpovědným způsobem, jež odráží hodnoty společnosti a respekt k okolnímu světu. V dnešním světě jsou společenské a environmentální otázky na vrcholu veřejného zájmu a CSR se tak stává konkurenční výhodou pro jednotlivé společnosti. Udržitelný rozvoj je klíčovým pojmem v dnešním světě a připomínkou, že naše činy mají vliv nejen na nás samotné, ale také na celý svět kolem nás. Udržitelný rozvoj nabádá k rovnováze mezi potřebami dneška a potřebami budoucnosti.

1.1 Společenská odpovědnost firem

Druhá polovina 20. století přinesla nový náhled společnosti na podniky a jejich chování k životu, který je obklopuje. Společnost začala vyžadovat, aby podniky převzaly odpovědnost do svých rukou a pomocí finančních prostředků, ale také svého vlivu, ovlivnily kvalitu života. Firmy, které se zajímají o společenskou odpovědnost, mají snahu o naplnění tradičních ekonomických cílů a sociálních a environmentálních aspektů své činnosti, což se může projevit například ve snaze minimalizovat negativní dopady svého podnikání na životní prostředí, vyhýbají se korupci, stanovují si dobrovolně vysoké etické standardy, snaží se o to, aby byly dobrým zaměstnavatelem a také podporují region, ve kterém působí.

Koncept společenské odpovědnosti firem není jednotně celosvětově definován. Může to být způsobeno tím, že společenská odpovědnost firem je velmi komplexní a vychází z ní dílčí koncepty, které jednotlivé firmy využívají. Jednotlivé definice CSR se nicméně zmiňují o dobrovolnosti, stakeholderech a také o třech oblastech – sociální, ekonomické a environmentální (Kunz, 2012).

V konceptu CSR je možné se setkat s následujícími charakteristickými znaky:

- **Princip dobrovolnosti** – aktivity a závazky, které společnosti vyvíjejí a přijímají v oblasti společenské odpovědnosti nejsou stanoveny zákonem.

- **Angažovanost ze strany společnosti** – realizace proaktivní politiky týkající se CSR. Společnosti nečekají na povinnost chovat se odpovědně ze strany státu.
- **Spolupráce se zainteresovanými skupinami (stakeholdery)** – chování se odpovědně nejen k akcionářům, ale také k ostatním stakeholderům (např. zaměstnanců, zákazníků, dodavatelů).
- **Důvěryhodnost** – společnosti se často setkávají se skepsí ze strany zákazníků, médií i široké veřejnosti ohledně aktivit spojených se společenskou odpovědností. Důležitá je proto transparentnost, autentičnost, osobitost a hlavně důslednost.
- **Dlouhodobý časový horizont a systematičnost** – společenská odpovědnost není pro společnosti krátkodobou záležitostí. CSR se prolíná ve firemní strategii a je součástí dlouhodobého plánování.
- **Zohledňování tzv. tripple bottom line business** – společnosti se nesoustředí pouze na maximalizaci svého zisku, ale na propojení ekonomické, sociální a environmentální roviny.
- **Přispívání k rozvoji kvality života a odpovědnost vůči společnosti** – projevování zájmu vůči okolí společnosti. Může se jednat o ochranu životního prostředí, boj proti korupci nebo o boj proti diskriminaci pracovníků (Kunz, 2012).

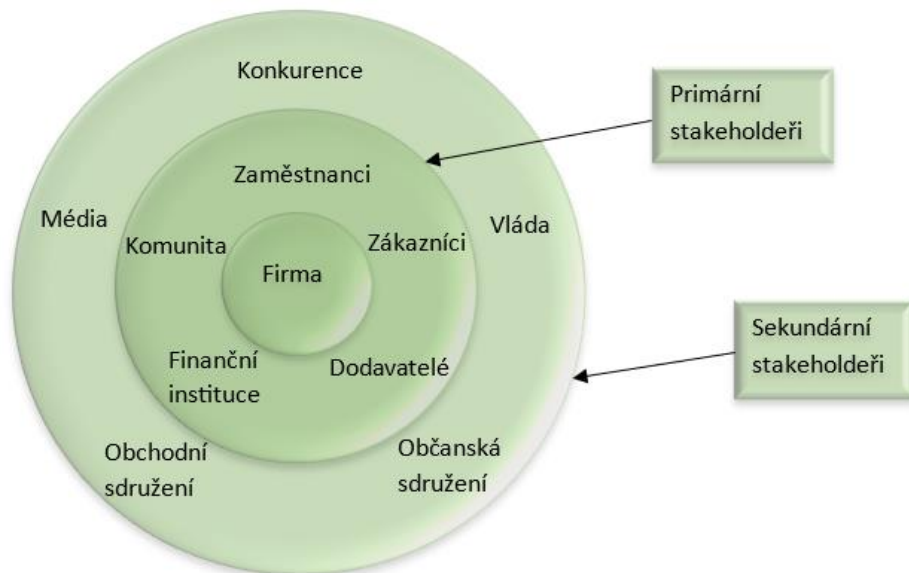
1.1.1 Význam stakeholderů v konceptu CSR

R. Edward Freeman ve své knize „Managing for stakeholders“ uvádí důležitost vztahů podniku ke svým stakeholderům a představuje tzv. stakeholderskou koncepci. Jedná se o skupiny i jednotlivce, kteří přímo nebo nepřímo ovlivňují firmu. V podnikání je stěžejní komunikace se zákazníky, dodavateli, finančními institucemi, ale také se zaměstnanci společnosti. Zaměřit se na shareholdery (akcionáře) není dostatečné.

Následující obrázek zobrazuje dvě skupiny stakeholderů, a to primární a sekundární. Mezi primární stakeholdery řadí Freeman zákazníky, zaměstnance, dodavatele, finanční instituce a společnost jako takovou. Tato skupina by měla být pro manažery velmi důležitá a měly by jí věnovat speciální pozornost. Sekundární stakeholdeři, kteří jsou na obrázku zobrazení vnějším kruhem, představují vládu, média, konkurenci, obchodní sdružení a občanská sdružení. Tato skupina může být ovlivňována podnikem nebo ho sama ovlivňovat. Každý z této skupiny může také ovlivňovat vztah společnosti s primárními stakeholdery.

Struktura stakeholderů se liší dle typu podniku. Například společnosti, které pracují s nebezpečnými odpady zařadí do primární skupiny ekology (Freeman a kol., 2007).

Obr. 1: Primární a sekundární stakeholdeři

Zdroj: Freeman, R. E. & Harrison, J. S. & Wicks A. C. (2007, s. 7), zpracováno autorkou

1.1.2 Přínosy implementace CSR v podniku

Pokud chce společnost implementovat koncept společenské odpovědnosti firem, musí ho zařadit do základních firemních hodnot, do jednotlivých strategií a procesů. Důležité je správné propojení principů CSR a ekonomických cílů společnosti, které může podnikům přinášet synergický efekt (výsledek bude významnější, než když by působily samostatně).

Přínosy implementace CSR mohou být:

- zlepšení image u široké veřejnosti,
- loajalita zákazníků a s tím spojený rostoucí prodej,
- zaujmutí investorů, kteří tak zpřístupní další kapitál,
- možnost přilákat nové obchodní partnery,
- vylepšení managementu rizik,
- detailnější poznání potřeb skupin stakeholderů a následná komunikace s nimi,
- vytvoření úspěšného fungování dlouhodobé udržitelnosti v podniku.

Vyjmenované výhody mají zpravidla nefinanční charakter, ale pro společnosti by neměly být méně důležité. Díky implementaci CSR je firma schopna získat konkurenční výhodu, zlepšit své jméno, ale také zvýšit svůj zisk (Kunz & Kašparová, 2013).

1.1.3 Organizace v České republice zabývající se CSR

V České republice působí řada organizací, které směřují své úsilí k podpoře a implementaci udržitelných postupů a hodnot. Tyto organizace působí v podnikatelské sféře, akademické sféře, nebo také v neziskovém sektoru.

Asociace společenské odpovědnosti

Asociace společenské odpovědnosti vznikla v roce 2013 a je největší iniciativou zabývající se udržitelností a ESG (Enviromentální, Sociální a Správní řízení) v České republice. Zaměřuje se na podporu a rozvoj principů společenské odpovědnosti v obchodním prostředí a její vizí je zařadit udržitelné smýšlení do každé organizace v Česku. Tato asociace sdružuje firmy, neziskové organizace, sociální podniky, veřejný sektor i vzdělávací instituce. Jako první začala v České republice Asociace zajímat o Cíle udržitelného rozvoje (SDGs) a v souvislosti s nimi od roku 2017 každoročně udílí Ceny SDGs, které mohou získat projekty za naplňování globálních cílů OSN a pozitivní dopad na planetu i společnost. Od roku 2022 společně s Forbes Česko a studijním programem CEMS/Master in International Management na Fakultě podnikohospodářské na Vysoké škole ekonomické v Praze komplexně srovnávají ESG aktivity, nefinanční reporting a strategie společností a vytvářejí ESG Rating (srovnávání společností na základě jejich vlivu na životní prostředí, řízení firmy a společnost). Mezi další aktivity pořádané Asociací společenské odpovědnosti se řadí pořádání vzdělávacích kurzů zakončených příslušnými certifikáty nebo vedení e-shopu s názvem Nakup na Dobro, který nabízí udržitelné dárky od lokálních výrobců, chráněných dílen, sociálních podniků a neziskových organizací (Asociace společenské odpovědnosti, n. d.).

Obr. 2: Logo Asociace společenské odpovědnosti

Zdroj: Asociace společenské odpovědnosti (n. d.)

Business Leaders Forum

Společnosti, které se chtějí vzdělávat v oblasti udržitelnosti a odpovědného podnikání, se mohou stát členy Business Leaders Fora (BLF). Jedná se o nejstarší platformu působící v České republice, jež propojuje malé, střední i velké společnosti. BLF je součástí mezinárodní organizace CSR Europe. Business Leaders Forum vzdělává své členy v oblasti udržitelnosti, pořádá konference s názvem ESG Leadership a představuje národní i mezinárodní osvědčené postupy v oblasti udržitelnosti. Platforma také každoročně vydává Report Udržitelné Česko, který představuje konkrétní společnosti věnující se udržitelnému rozvoji a jejich přístupy k ESG, jež společně slouží k hodnocení udržitelnosti, sociální odpovědnosti nebo k investičním rozhodnutím. V roce 2022 byly součástí Reportu Udržitelného Česka například společnosti Tesco, Albert nebo Česká spořitelna (blf.cz, n. d.).

Obr. 3: Logo Business Leader Forum

Zdroj: blf.cz (n. d.)

Byznys pro společnost

Jedná se o největší platformu odpovědného podnikání v ČR, která vznikla v roce 2016. Hlavním cílem je pomoc v nastavení a rozvíjení principů trvale udržitelného byznysu a CSR. Byznys pro společnost (BPS) je hrdým českým partnerem CSR Europe (přední obchodní síť v Evropě, která se zaměřuje na udržitelnost a odpovědnost v podnikání). BPS se věnuje aktivitám soustředícím se na dlouhodobý rozvoj tématu společenské odpovědnosti v České republice. Strategie BPS je založena na třech pilířích, a těmi jsou

rozvoj lidí, ochrana zdrojů a odpovědné podnikatelské prostředí (Byznys pro společnost, n. d.).

Obr. 4: Logo Byznys pro společnost

Zdroj: Byznys pro společnost, n. d.

Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj

Jedná se o zájmové sdružení, které sdružuje české společnosti dodržující zásady udržitelného podnikání. Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj (Czech BCSD) je národní pobočkou Světové podnikatelské rady pro udržitelný rozvoj (WBCSD), která představuje největší světovou asociaci soukromého sektoru se zaměřením na udržitelný rozvoj. Česká pobočka WBCSD vznikla v roce 2012 a stala se tak 64. národní pobočkou. Mezinárodní působení zájmového sdružení umožňuje komplexní řešení globálních problémů. Dosahování cílů udržitelného rozvoje (SDGs), které vydala Organizace spojených národů (OSN) je pro Czech BCSD velmi důležité (Czech Business Council for Sustainable Development, n. d.).

Obr. 5: Logo Czech BCSD

Zdroj: Czech Business Council for Sustainable Development, n. d.

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu vypracovalo Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v České republice (NAP CSR), který byl vládou schválen 25. ledna 2016. NAP CSR slouží k podpoře a rozvoji společensky odpovědných postupů v obchodním sektoru a obsahuje řadu cílů a opatření pro organizace v České republice. Je rozdělen do deseti klíčových oblastí, které obsahují strategické priority, aktivity

a jejich realizátory, termíny a očekávané výstupy (Oficiální portál Rady kvality ČR, n. d.).

Obr. 6: Logo Ministerstvo průmyslu a obchodu

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016

Novinky v oblasti CSR

Dne 1. června 2023 proběhlo hlasování Evropského parlamentu ve Štrasburku ohledně směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti (CS3D). Směrnice má za úkol zlepšit ochranu životního prostředí a lidských práv v rámci Evropské Unie, ale také mimo ni. Součástí směrnice je např. povinnost všech společností zvážit negativní dopad své činnosti, a to od dodavatele přes distributora. Rozhodnutí společností totiž může ohrozit lidská práva, životní prostředí, ale také může negativně podpořit korupci. Dále směrnice udává společnostem povinnost kompenzace jakékoliv škody dotčeným osobám a společnosti taktéž hrozí přísné sankce ve výši 5 % ročního obrátu v případě, kdy řádně neprovádí procesy due diligence¹ Společnosti budou nuceny představit jejich plány ohledně životního prostředí, které budou v souladu s Pařížskou dohodou o změně klimatu (CSR Europe, 2023).

Tato pravidla by měla platit:

- 3 roky ode dne, kdy vyjde směrnice v platnost pro společnosti:
 - s průměrným počtem zaměstnanců vyšším než 1 000 a čistým celosvětovým obrátem vyšším než 150 milionů EUR za poslední rok.
- 4 roky ode dne, kdy vyjde směrnice v platnost pro společnosti:
 - s průměrným počtem zaměstnanců vyšším než 500 a čistým celosvětovým obrátem vyšším než 150 milionů EUR za poslední rok,

¹ Jedná se o pečlivou kontrolu pravdivosti finančních a obchodních dokumentů, která obsahuje např. také rozhovory se zaměstnanci a správní radou nebo kontrolu proběhlých soudních řízení (Capital.com, n. d.).

- s průměrným počtem zaměstnanců vyšším než 250 a čistým celosvětovým obratem vyšším než 40 milionů EUR za poslední rok,
- s čistým obratem vyšším než 40 milionů EUR v Evropské unii a 150 milionů EUR ve světě vytvořeným v roce předcházejícím poslednímu finančnímu roku (CSR Europe, 2023).

Směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti byla prozatímně schválena na politické úrovni v prosinci 2023. Finální text CS3D musí být ještě formálně přijat Evropským parlamentem a Radou ministrů, než vstoupí v platnost, ale v této fázi se obvykle jedná pouze o formalitu. To znamená, že pravidla začnou pravděpodobně platit v roce 2027 pro společnosti uvedené v první odrážce zmíněného textu, a v roce 2028 pro společnosti uvedené ve druhé odrážce zmíněného textu (Baker McKenzie, 2024).

1.2 Trvale udržitelný rozvoj

Ministerská předsedkyně Norska Gro Harlem Brundtlandová sestavila v rámci OSN v roce 1983 mezinárodní komisi, jež byla pojmenována jako Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj. Tato komise po čtyřech letech, tzn. v roce 1987, vydala zprávu s názvem „Naše společná budoucnost“ (v angličtině známá jako Our common future), která obsahovala mimo jiné také návrhy týkající se udržitelného rozvoje. Tato zpráva byla inspirací pro státy po celém světě ve formulování jejich politické a ekonomické agendy. Náš stát, tehdy ještě Československo, se bohužel na tvorbě zprávy nepodílel (Nováček, 2011).

Naše společná budoucnost je rozdělena do tří částí:

- společné záležitosti,
- společné výzvy,
- společné úsilí.

Tyto tři okruhy se dotýkají například chudoby, zabezpečení potravin, významnými problémy biosféry nebo také společnými zdroji planety (Nováček, 2011).

Existuje mnoho výkladů pojmu udržitelného rozvoje. Podle Komise Organizace spojených národů (OSN) pro životní prostředí a rozvoj je udržitelný rozvoj „takový

rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti bez ohrožení potřeb budoucích generací uspokojovat jejich vlastní potřeby. V nejširším slova smyslu je strategie udržitelného rozvoje zaměřená na prosazování harmonie mezi lidskými bytostmi a mezi lidstvem a přírodou“ (Nováček, 2011, s. 217). Z pohledu autorky práce se jedná o nejsrozumitelnější a zároveň nejjednodušší výklad pojmu udržitelného rozvoje.

Ministerstvo životního prostředí uvádí následující definici: „Udržitelný rozvoj je takový druh rozvoje, který se zároveň snaží odstranit nebo zmírnit negativní projevy dosavadního způsobu vývoje lidské společnosti“ (Ministerstvo životního prostředí, n. d.a).

Udržitelný rozvoj umožňuje současným, ale i budoucím generacím žít tak, aby byly uspokojeny jejich základní potřeby a zachovány všechny funkce přirozených ekosystémů (Nováček, 2011).

Definovat pojem „základní potřeba“ je velmi obtížné. V této souvislosti lze uvést hierarchii lidských potřeb v podobě Maslowovi pyramidy. Potřeby jsou uvedeny postupně podle toho, jak se vyvinuly a také podle hodnoty, kterou vyjadřují:

- „základní tělesné, fyziologické potřeby,
- potřeba jistoty a bezpečí,
- sociální potřeby (potřeba sounáležitosti),
- potřeba uznání a úcty,
- potřeba seberealizace“ (Nováček, 2011).

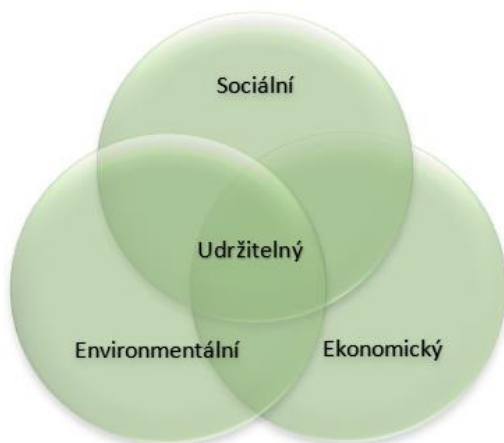
Podle Krechovské a Taušl Procházkové (2014) je důležité začlenit udržitelnost do řízení podnikových procesů, kde se stane klíčovou součástí strategického managementu a plánování. Dále je potřeba integrovat udržitelnost do měření a řízení výkonnosti a tím zjistit, jaký dopad má tato integrace na finanční výkonnost společnosti a jestli roste hodnota pro akcionáře. Také je nezbytné identifikovat vhodné ukazatele výkonnosti společnosti, které zahrnují sociální, environmentální a ekonomické indikátory ovlivňující úspěch společnosti (Krechovská & Taušl Procházková, 2014).

1.2.1 Koncept trvale udržitelného rozvoje

Udržitelnost je cíl, ale udržitelný rozvoj znamená proces k dosažení tohoto cíle. Koncept udržitelného rozvoje je často rozdělován do tří hlavních pilířů. Jedná se o pilíř

ekonomický, sociální a environmentální. Slovo ekonomický představuje budoucí zdroje, příjmy, a hlavně stabilní investiční prostředí pro lidi, kteří chtějí investovat. Environmentální udržitelnost se soustředí na ochranu ekosystému, který podporuje a chrání život na planetě. Sociální, nebo také společenská udržitelnost, se snaží zajistit fungující společnost a zaručit dodržování lidských práv (Vrabcová, 2021).

Obr. 7: Pilíře udržitelného rozvoje

Zdroj: Vrabcová, A. (2021, s. 17), zpracováno autorkou

Tyto tři pilíře je také možné znát pod názvem triple bottom line (anglicky známá také jako people, planet, profit). Triple bottom line tvrdí, že by všechny pilíře měly být ve vzájemné rovnováze (Vrabcová, 2021).

Spojením sociálního a ekonomického pilíře vznikají socio-ekonomické aspekty, jejichž součástí je např. firemní kultura, fair trade (certifikovaný způsob obchodu) a zaměstnanecké benefity. Spojení ekonomického a environmentálního pilíře přispívá ke zvyšování energetické účinnosti, rozvoji obnovitelných paliv a zelených technologií a také k vytváření pobídek a dotací pro společnosti, které mají kladný vztah k životnímu prostředí. Prolínání environmentálního a sociálního pilíře vede k vytváření politik ochrany životního prostředí, environmentální spravedlnosti a k udržitelnému využívání přírodních zdrojů (Fredkin, 2015).

1.2.2 Indikátory udržitelného rozvoje

Indikátory udržitelného rozvoje jsou součástí strategie udržitelného rozvoje a slouží k jejímu hodnocení. Měření udržitelného rozvoje je obtížné z několika důvodů.

Teoreticky by měly být všechny tři pilíře (ekonomický, sociální a environmentální) v rovině, což ale v praxi neplatí. Hlavní indikátory environmentálního pilíře jsou jasně vymezeny, naopak indikátory ekonomického a sociálního pilíře nejsou zcela jasné. Příkladem může být nejasnost v míře růstu ekonomiky nebo udržitelnost v případě míry nezaměstnanosti. Další věc, která ovlivňuje měření udržitelného rozvoje, je nedostatek dat u základních parametrů udržitelnosti, díky kterému nemohou být vytvořeny relevantní indikátory. Jedná se např. o kvalitu života, kterou není možné měřit (Jeníček & Foltýn, 2010).

Aby byly indikátory využitelné v podnikovém plánování, musí splňovat určitá kritéria. Primárním požadavkem na indikátory je, aby přesně odrážely změny dosažené v konkrétním časovém období. Je nezbytné, aby byly jednotlivé indikátory pevně spojeny s konkrétním problémovým okruhem v plánovacím procesu a u každého indikátoru by měly být explicitně vysvětleny důvody jeho vytvoření. Dalším klíčovým požadavkem je omezený počet indikátorů. Uživatelé, kterými jsou např. politici, tvůrci plánů udržitelného rozvoje, ale také široká veřejnost, musí indikátorům jednoduše porozumět. Nakonec platí, že indikátory jsou efektivnější, pokud jsou spojeny s cílovými nebo referenčními hodnotami. Stanovení cíle nebo referenční hodnoty v daném časovém horizontu (např. 3 roky) umožňuje zaměřit strategie a plány směrem k žádoucím výsledkům. Definice cílů ve strategiích pomocí indikátorů vede k usnadnění monitorování, řízení a následné zpřístupnění informací veřejnosti (Jeníček & Foltýn, 2010).

Dříve byly indikátory chápány pouze jako úzce sektorové (např. energie, doprava, lesnictví), ale postupem času byly vyvinuty indikátorové rámce, které dávají do souvislosti jednotlivé jevy (např. uhelná elektrárna a kvalita ovzduší). Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) zavedla schéma s názvem vliv-stav-odezva (angl. pressure-state-response). Toto schéma komplexně zkoumá příčiny a následky jednotlivých jevů ovlivňujících životní prostředí. Vliv řeší aktivity člověka, které ovlivňují životní prostředí, stav charakterizuje složky životního prostředí a odezva představuje reakci člověka na tyto vlivy (Mezřický, 2005). Indikátory udržitelného rozvoje se zabývá také EUROSTAT, statistická instituce Evropské unie, nebo mezinárodní nevládní organizace Mezinárodní unie pro ochranu přírody (IUCN) (Jeníček & Foltýn, 2010).

Všeobecně využívané indikátory, jako je například hrubý domácí produkt, nelze aplikovat jako indikátory udržitelného rozvoje. Hrubý domácí produkt (HDP) vypovídá pouze o finančních tocích, tzn. nezahrnuje činnosti, které jsou vykonávány v domácnostech nebo na vesnicích, kde práce nejsou finančně ohodnoceny. Do HDP vstupují náklady vynaložené ke zmírnění negativního dopadu určitých aktivit, např. náklady na zdravotní péči, která je vyžadována díky zhoršenému životnímu prostředí (vdechování chemických látek v pracovním prostředí). HDP považuje ekonomickou aktivitu a růst za pozitivní i v případech, kdy dochází ke spotřebě neobnovitelných přírodních zdrojů nebo k ničení životního prostředí. Přírodní zdroje nejsou neomezené. Hrubý domácí produkt nezapočítává mnoho aspektů, které jsou pro kvalitu života důležité a které nelze finančně ohodnotit. Vysoký HDP může znamenat lepší přístup lidí ke zdravotní péči, ale nezohledňuje, jak jsou lidé opravdu zdraví. Indikátory udržitelného rozvoje jsou např. roční odběry vody, evidované trestné činy nebo veřejný dluh (Jeníček & Foltýn, 2010).

1.3 Agenda pro udržitelný rozvoj 2030

Valné shromáždění OSN přijalo v roce 2015 Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 (dále jen Agenda 2030). Jedná se o 17 společných cílů udržitelného rozvoje, nebo také SDGs (Sustainable Development Goals). Agenda 2030 má za cíl dosáhnout udržitelného rozvoje na globální úrovni při zohlednění ekonomického, sociálního a environmentálního rozměru. Česká republika přijala Implementaci Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj v České republice 17. října 2018. Naše země převedla Agendu 2030 na svou národní úroveň pod názvem Strategický rámec Česká republika 2030. Implementace Agendy 2030 je dlouhodobý proces, který vyžaduje trvalý závazek a spolupráci mezi různými aktéry. Jedná se o adaptování globálních cílů na podmínky České republiky a přispívání k celosvětovému úsilí o udržitelný rozvoj (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Cíle udržitelného rozvoje

Uvedený obrázek zobrazuje 17 cílů udržitelného rozvoje, které se týkají různých odvětví. Zahrnují širokou škálu oblastí, od eliminace chudoby a hladu po ochranu životního prostředí a posílení míru a spravedlnosti. Každý z těchto cílů má specifické cíle, které přesněji definují a ukazují, jakým způsobem by měl být daný cíl dosažen (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Obr. 8: Cíle udržitelného rozvoje

Zdroj: Česká informační agentura životního prostředí, 2021

Následně budou blíže představeny 3 cíle, které jsou relevantní pro praktickou část této diplomové práce. Tyto tři cíle jsou:

- Cíl 2: Konec hladu
- Cíl 8: Důstojná práce a ekonomický růst
- Cíl 12: Odpovědná výroba a spotřeba

Tyto cíle jsou významné pro praktickou část této diplomové práce, která je zaměřena na obchody v České republice.

Cíl 2: Konec hladu

Obr. 9: Konec hladu

Zdroj: Pilotní Zpráva o naplňování Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj v České republice, 2020

V České republice není hlad ani podvýživa klíčovým problémem. Nicméně konvenční metody v současném zemědělství vedou k degradaci a erozi půdy, což negativně ovlivňuje biodiverzitu. Nedostatek organických hnojiv a nadměrné užívání dusíkatých hnojiv přispívá k vyčerpání zemědělské půdy. Ekologické zemědělství roste na významu, ale tento růst je pomalý a zaměřuje se spíše na trvalé travní porosty místo pěstování biopotravin. Česká republika podporuje zemědělství a potravinářství v rozvojových zemích a podporuje mezinárodní obchod bez bariér a exportních subvencí (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Zaměstnavatelé mohou poskytovat svým zaměstnancům daňově zvýhodněný příspěvek na jídlo. V rámci České republiky existuje řada aktivit zaměřených na zranitelné skupiny obyvatel. Významná je činnost potravinových bank, které přerozdělují nevyužité potraviny a drogerii neziskovým organizacím a pomáhají tak těm, kteří to opravdu potřebují. Od roku 2018 jsou obchodníci povinni využívat potravinové banky a tím snižovat plýtvání potravinami. Další aktivity, které jsou státem podporovány, jsou školní programy Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol. Tyto programy dětem umožňují zdravou a nutričně vyváženou stravu a vedou ke zlepšení stravovacích návyků (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Specifické cíle tohoto cíle se zaměřují také na podporu rozvojových zemí, vymýcení hladu a rozvoj venkova. V roce 2018 bylo investováno např. do projektů v Moldavsku, Etiopii nebo Gruzii. Česká republika se aktivně angažuje v podpoře mezinárodního obchodu a odstraňování obchodních bariér, dumpingu a dvojí kvality potravin. Podporuje úpravu obchodních omezení a eliminaci nekalých obchodních praktik na trhu (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Cíl 8: Důstojná práce a ekonomický růst

Obr. 10: Důstojná práce a ekonomický růst

Zdroj: Pilotní Zpráva o naplňování Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj v České republice, 2020

Česká republika dosahuje aktivního a dlouhodobého ekonomického růstu, který je poháněn především domácí spotřebou a investicemi. Zahraniční kapitál a trhy mají zásadní význam pro naši ekonomiku. Inovační úsilí Česka je průměrné a setkává se s řadou překážek. Ekonomický růst je tudíž relativně křehký a stále závisí na tradičních odvětvích a obchodních modelech, spíše než na moderních a inovativních odvětvích. Nezaměstnanost zůstává dlouhodobě nízká, a to i mezi ohroženými skupinami obyvatel, ale je pozorováno zvýšení podílu mladých žen, které nepracují a neabsolvují vzdělávání. Finanční sektor a bankovníctví jsou v České republice moderní a zdravé a občané mají vysokou dostupnost finančních produktů. Nicméně kvůli nízkým úsporám čelí značná část populace riziku zadlužení. Česká republika plní své závazky vůči méně rozvinutým zemím a aktivně podporuje udržitelný cestovní ruch (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Produktivita práce, která je měřena růstem HDP (hrubého domácího produktu) na zaměstnance je dlouhodobě provázána s celkovým nárůstem hrubého domácího produktu. Produktivita práce souvisí s neefektivními vnitřními procesy firem a jejich standardními obchodními modely, neadaptovala se na zrychlený vývoj technologických změn v České republice (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Míra nezaměstnanosti v České republice dosáhla v prosinci roku 2023 2,7 %. Meziročně se zvýšila o 0,5 procentního bodu (Český statistický úřad, 2024). V minulých letech se zaměstnanost žen meziročně zvyšuje výrazněji než u mužů. Přibývá více vysokoškolsky vzdělaných jednotlivců, přičemž toto zvýšení je u žen dynamičtější než u mužů a celkově mají ženy vyšší formální kvalifikaci než muži. Přibývá agenturních zaměstnávání, zejména z důvodu nabídky práce cizincům. Částečné úvazky jsou v České republice spíše na úpadku a využívají je více ženy než muži. Velkým problémem je tzv.

Gender pay gap (rozdíl mezi finančním ohodnocení jednotlivých pohlaví), která tvoří 20,1 % průměrné hodinové mzdy a týká se je věkové skupiny 35 až 50 let. Dalším tématem je zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP). Pro zaměstnavatele je zaměstnávání OZP zajímavé z důvodu podpory státu pomocí slev na daních apod. Zaměstnanost OZP exponenciálně roste (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Cíl 12: Odpovědná výroba a spotřeba

Obr. 11: Odpovědná výroba a spotřeba

Zdroj: Pilotní Zpráva o naplňování Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj v České republice, 2020

Koncept udržitelné výroby a spotřeby postupně získává na významu, což se odráží jak ve strategických dokumentech, tak v konkrétních aktivitách společností. Oblast materiálové spotřeby a s tím související téma cirkularity² ale není v České republice adekvátně rozšířeno. Nyní je toto téma spíše dlouhodobou záležitostí (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Česká republika se výrazně angažuje, zejména v oblasti potravinového odpadu a obalových materiálů, kde dosahuje vynikajících výsledků. Kromě toho Česká republika systematicky podporuje osvětu a vzdělávání o udržitelném chování ve školách a mezi obyvatelstvem a propaguje odpovědné podnikání. Udržitelný cestovní ruch zatím zůstává spíše teoretickým tématem, kterého se snaží dosáhnout, než reálnou praxí (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Na konci roku 2021 byl schválen usnesením vlády č. 1151 strategický rámec Cirkulární Česko 2040, jehož součástí je Akční plán Cirkulární Česko 2022-2027. Jeho hlavním úkolem je detailněji definovat provedení deseti strategických cílů, deseti specifických cílů pro deset prioritních oblastí a standardních opatření obsažených v Cirkulárním Česku 2040. Tímto způsobem přetváří tyto prvky do konkrétních aktivit, které stanoví jasný

² Cirkularita představuje opakované využívání materiálů, které by jinak skončily na skládce, a jejich následnou recyklaci. Cirkulární ekonomika se snaží o eliminaci odpadu (Zálohujeme, 2021).

postup naplnění, zdůvodní potřebnost, určí hlavní aktéry odpovědné za implementaci, odhadne finanční náročnost a definuje měřitelné ukazatele. Akční plán reaguje na rostoucí spotřebu materiálů a zdrojů, zdůrazňuje potřebu přijmout přísnější opatření v oblasti účinnosti využívání zdrojů a podporuje oběhové hospodářství napříč hodnotovým řetězcem. Cíle a opatření obsažené v Cirkulárním Česku 2040 jsou navrženy s cílem posílit odolnost vůči budoucím environmentálním hrozbám, včetně změny klimatu a úbytku biodiverzity, a podporovat vytváření udržitelného společenského systému. Akční plán reaguje na současný vývoj v oblasti oběhového hospodářství na úrovni Evropské unie i celosvětově. Co se týče finančního hlediska, Akční plán je financován ze státního rozpočtu i z fondů Evropské Unie (Ministerstvo životního prostředí, 2022).

V České republice se udržitelné hospodaření měří pomocí domácí materiálové spotřeby (DMC), která zahrnuje celkovou environmentální zátěž spojenou s využíváním materiálů. Od roku 2013 dochází k postupnému zvyšování DMC na obyvatele, a ukazatel stále výrazně překračuje evropský průměr (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Velký problém, kterému Česká republika čelí, je skládkování. Jedná se o nejlevnější způsob nakládání s nechtěným odpadem. Návrh nového odpadového zákona posouvá termín zákazu skládkování směsného komunálního odpadu a recyklovaného a využitelného odpadu z roku 2024 na rok 2030. Navzdory této změně zůstává cílem snížit do roku 2035 hmotnostní množství skládkovaného komunálního odpadu na 10 % nebo méně z celkového množství komunálního odpadu, který vznikne. V souvislosti s předcházením vzniku odpadu jsou podporovány chytré systémy odpadového hospodářství obcí, jako je např. systém PAYT (zaplať, kolik vyhodíš) (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

Environmentální vzdělávání je v České republice podporováno řadou programů, jako je např. Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy, osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016-2025 (EVVO) nebo Rámcové vzdělávací programy (RVP). RVP se na rozdíl od EVVO zajímá pouze o určité aspekty. Další aktivitou je projekt zabývající se tématem plýtvání potravin s názvem „Víš, co jíš“ (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

V souvislosti s dvanáctým cílem je možné opět zmínit potravinové banky, které zabraňují plýtvání potravinami, které jsou sice neprodejně, ale stále bezpečné. V roce 2023

nashromáždily potravinové banky 13 200 tun potravin a podaly tak pomocnou ruku více než 400 000 občanů v nouzi (Česká federace potravinových bank, z. s., 2024).

2 Reporting trvale udržitelného rozvoje

Tato kapitola se věnuje klíčovým aspektům reportingu trvale udržitelného rozvoje. Pomocí reportingu trvale udržitelného rozvoje mohou společnosti efektivně komunikovat se zainteresovanými stranami o jejich aktivitách v rámci udržitelného rozvoje. Kapitola se zaměřuje na vymezení reportingu trvale udržitelného rozvoje, normy a standardy v kontextu udržitelného rozvoje, dále vysvětluje způsob tvorby zprávy o udržitelnosti a její obsah a končí podkapitolou týkající se povinnosti zveřejňování informací týkajících se udržitelnosti.

2.1 Vymezení reportingu trvale udržitelného rozvoje

Nefinanční reporting může představovat dobrovolnou iniciativu ze strany podniků nebo jako povinnou součást zveřejňovaných informací. Pro některé jsou nefinanční informace spojovány s udržitelností nebo s informacemi spojenými s principy ESG. Nefinanční reporting se zaměřuje na prezentaci dopadů společnosti na širokou veřejnost a životní prostředí, které nemusí být přímo spojeny s finančními výsledky, ale mají klíčový vliv na dlouhodobou udržitelnost a etický profil společnosti (Eccles & Krzus, 2010).

Nefinanční reporting zahrnuje ESG reporting, který reportuje o informacích spojených s životním prostředím, zaměstnanci a společností a s řízením a správou organizace. ESG reportingu se týká např. spotřeba energie a emise skleníkových plynů, informace týkající se zaměstnanců a ochrany jejich práv, due diligence (náležitá péče) v oblasti udržitelnosti a spolupráce s dodavateli a informace týkající se vedení společnosti (MSIC, 2023).

SDG reporting se liší od ESG reportingu tím, že zahrnuje data o ukazatelích cílů udržitelného rozvoje (SDGs) pro klíčové zúčastněné strany, jako jsou tvůrci politiky, podniky, nevládní organizace, výzkumné instituce a široká veřejnost. Podle Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 je SDG reporting řízen národní vládou a prováděn v souladu se Základními principy oficiální statistiky OSN. Tyto principy jsou považovány za základní rámec, který musí národní statistické úřady a další statistické organizace dodržovat při uznání oficiálních statistik jako veřejného statku (SDG National Reporting Initiative, n. d.).

OSN vydává od roku 2016 každoroční SDG Reporty obsahující informace o stavu naplňování Cílů udržitelného rozvoje. Zahrnuje všechny země světa, nikoli pouze členské státy OSN. Tímto způsobem je zajištěna globální perspektiva a pokrytí všech regionů a ekonomických kategorií. Od roku 2015 do roku 2020 bylo plnění SDGs velmi pomalé, konkrétně v roce 2015 byl roční globální SDG index³ na šedesáti čtyřech procentech ze sta a v roce 2019 na šedesáti šesti procentech ze sta, tudíž je růst velmi pomalý na to, aby byly dosaženy cíle z Agendy 2030. S příchodem covidové pandemie plnění SDGs téměř stagnovalo. Česká republika v roce 2023 dosáhla SDG indexu 81,9 a umístila se tak na osmém místě z celkového počtu sto šedesáti šesti států (Sachs a kol., 2023).

2.2 Normy a standardy v kontextu udržitelného rozvoje

Tato kapitola představuje jednotlivé normy a standardy, které souvisí s udržitelným rozvojem. Tyto normy a standardy tvoří rámec pro hodnocení, měření a implementaci udržitelných praktik v oblastech od environmentální péče až po sociální odpovědnost firem.

Global Reporting Initiative (GRI)

Standardy GRI umožňují jakékoliv organizaci, ať už je malá, velká, státní, soukromá, chápat a podávat zprávy o jejím dopadu na ekonomiku, životní prostředí a lidi srovnatelným a důvěryhodným způsobem, čímž zvyšují transparentnost organizací. Standardy jsou relevantní nejen pro společnosti samotné, ale také pro investory, kapitálové trhy a občany jako takové (Eccles & Krzus, 2010).

Tyto standardy byly vyvinuty roku 1997. Jednotlivé standardy obsahují povinné prvky (Requirements), doporučené prvky (Recommendations) a podpůrné informace (Guidance), což zahrnuje např. různá doporučení.

³ SDG index hodnotí pokrok jednotlivých zemí v dosahování SDGs, které jsou definovány v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030. Index je interpretován jako procento dosažení cílů. Rozdíl mezi stem a indexem dané země dává procento, které je ještě potřeba dosáhnout (Sustainable Development Goals Help Desk, n.d.).

Standardy GRI jsou rozděleny do třech sérií:

- Universal Standards
- Sector Standards
- Topic Standards

Universal standards, nebo také univerzální standardy, jsou základní standardy, které platí pro všechny organizace nezávisle na odvětví, ve kterém působí. Identifikují témata v rámci udržitelnosti a poskytují specifická doporučení a zveřejnění relevantní těmto tématům. Sector standards, nebo také sektorové standardy, jsou specifické pro jednotlivá odvětví nebo sektory a jsou navrženy tak, aby reflektovaly zvláštní dopady a oblasti zájmu těchto odvětví. Topic standards, nebo také tematické standardy, se zaměřují na konkrétní témata udržitelnosti, jako jsou např. emise skleníkových plynů, lidská práva nebo dodavatelský řetězec. Společně tyto tři série poskytují komplexní rámec, který umožňuje organizacím transparentně zachytit všechny informace o jejich udržitelných aktivitách a jejich dopadech (Global Reporting Initiative, n. d.).

UN Global Compact

UN Global Compact je největší světová iniciativa společenské odpovědnosti pod záštitou OSN. Byla vytvořena s cílem podporovat spolupráci na řešení globálních výzev. UN Global Compact vyzývá firmy, aby své strategie a operace přizpůsobily deseti univerzálním principům týkajících se lidských práv, práce, životního prostředí a protikorupčním opatřením a také aby podnikaly kroky, které podporují společenské cíle a implementaci SDGs. Zapojení tisíců firem různých velikostí a odvětví z celého světa má za cíl mobilizovat opravdu globální hnutí odpovědných podniků, které zakotví udržitelnost do svých strategií a operací v prospěch společnosti i samotných firem. Součástí UN Global Compact jsou Akční platformy, které vytvářejí partnerství napříč různými sektory a zúčastněnými stranami, aby řešily složité výzvy a zaplnily rostoucí mezery v plnění SDGs prostřednictvím konkrétních časově vymezených výstupů. Tyto platformy podporují silné podnikové akce, které vycházejí z příspěvků partnerů z různých oblastí (United Nations, n. d.).

Směrnice OECD pro nadnárodní podniky

OECD je zkratka pro The Organisation for Economic Co-operation and Development neboli Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Jedná se o mezinárodní

organizaci založenou v roce 1961 za účelem pomoci v hospodářské obnově Evropy. Cílem OECD je zlepšit mezinárodní ekonomiku a posílit mezinárodní obchod. Směrnice OECD pro nadnárodní podniky jsou určeny nadnárodním společnostem, které se pomocí dodržování směrnic snaží přispět k udržitelnému a etickému podnikání. Směrnice pokrývají širokou škálu oblastí, jako jsou lidská práva, životní prostředí, korupce, transparentnost a pracovní práva (CFI Education, n. d., Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2023).

ISO 26000

Norma ISO 26000 je určena pro společnosti, které chtějí reportovat o sociální odpovědnosti. ISO je zkratka pro International Organization for Standardization, neboli Mezinárodní organizace pro normalizaci. Norma ISO 26000 byla vydána v roce 2010 a pomáhá soukromým i státním společnostem s volbou, implementací a následným hodnocením udržitelných aktivit. Nejedná se o certifikovanou normu, proto společnosti nemohou získat certifikaci na základě této normy. Norma slouží jako průvodce pro společnosti, které chtějí zlepšovat svůj dopad na společnost a životní prostředí (ISO, n. d.).

AA 1000 AccountAbility/Assurance Standard

Organizace jsou zejména v posledních deseti letech více zaměřené na udržitelnost s čímž souvisí také její měření. AA 1000 jsou normy, které využívají globální firmy, soukromé podniky, vlády a další veřejné a soukromé organizace k prokázání vedení a výkonu v oblasti odpovědnosti, zodpovědnosti a udržitelnosti. Tyto standardy se poprvé objevily v roce 1999. Nezisková organizace AccountAbility se spojila s příslušnými organizacemi zabývajícími se ESG, jako je Earth Academy, za účelem poskytování digitálního vzdělávacího obsahu a kurzů, jež jsou navrženy v souladu s AA 1000 AccountAbility/Assurance Standard (AccountAbility, 2024).

EMAS

EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) představuje dobrovolný nástroj, který byl zaveden Evropskou komisí prostřednictvím speciálního nařízení EMAS s cílem řídit a monitorovat dopady aktivit organizací na životní prostředí a poskytovat informace prostřednictvím environmentálních prohlášení. Systém EMAS může využít celá řada podniků přes výrobní, soukromé organizace až organizace státní a veřejné správy.

Zapojení do programu EMAS vyžaduje certifikaci od nezávislé třetí strany. Ministerstvo životního prostředí je garantem a odpovědným orgánem EMAS v České republice (Green Business, n. d., Ministerstvo životního prostředí, n. d.b).

SA8000 Standard

Jedná se o standard vyvinutý organizací Social Accountability International (SAI), který klade důraz na ochranu pracovníků, dodržování lidských práv a zlepšování pracovních podmínek. Standard SA8000 byl vytvořen v roce 1997 a zaměřuje se např. na práci dětí, diskriminaci, nucené práce, bezpečnost při práci nebo také na kolektivní vyjednávání. Využití SA8000 Standardu slibuje společností mimo jiné zlepšení vztahů se stakeholdery, zlepšení reputace nebo zlepšení kvality a produktivity. Pro zaměstnance to znamená bezpečné pracoviště, zvýšené povědomí o právech a možnostech a lepší vztahy s vedením. Standard SA8000 je určen pro společnosti, které chtějí přispět ke zlepšení pracovních podmínek a dodržování lidských práv ve své organizaci (Social Accountability International, n. d.).

Fairtrade Standardy

Fairtrade je mezinárodní organizace bojující prostřednictvím podpory spravedlivého obchodu za spravedlivější podmínky pro malé producenty v rozvojových zemích. Aby mohly být produkty označeny značkou Fairtrade, musejí splňovat požadavky uvedené ve Fairtrade standardech. Producenti mají stanovenou minimální částku, která jim bude vyplacena, a jsou tak chráněni proti výkyvům na trhu. Fairtrade nabízí standardy pro farmáře a jejich pracovníky, ale také pro výrobce a nakupující. Značkou Fairtrade může být označena např. káva, čaj, výrobky z kakaových bobů, cukr, ovoce a zelenina nebo také sportovní míče (Fairtrade, n. d.).

ESRS standardy

ESRS standardy (European Sustainability Reporting Directive) jsou nové povinné standardy Evropské unie pro vykazování udržitelnosti, které byly přijaty Evropskou komisí. Tyto standardy jsou součástí směrnice CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) a cílí na to, aby společnosti, které spadají pod jejich působnost, poskytovaly srovnatelné, relevantní a spolehlivé informace týkající se udržitelného rozvoje. ESRS standardy mají zajistit, že společnosti budou vykazovat informace o životním prostředí, sociálních otázkách a správních záležitostech ve standardizovaném a konzistentnějším

formátu. Poskytují jasné definice ukazatelů a metod měření, které mají společnosti využít při reportování o udržitelnosti. Tyto standardy vstoupily v platnost 1. ledna 2024 (Asociace společenské odpovědnosti, 2023b).

2.3 Způsob tvorby zprávy o udržitelnosti

Report o udržitelnosti, nebo také zpráva o udržitelnosti je užší pojem nefinančního reportingu. Pro organizaci představuje zpráva užitečný nástroj, který může využít ke svým dalším aktivitám. Zprávy jsou také vyžadovány investory, regulačními orgány a zainteresovanými stranami. Vývoj v Evropské unii je rychlý, proto by měly být všechny společnosti do budoucna připraveny vytvořit zprávu o udržitelnosti (Burza cenných papírů Praha, a.s. & Evropská banka pro obnovu a rozvoj, 2023).

Tvorba a následné ověření a vyhodnocení zprávy o udržitelnosti má šest fází a tyto fáze obsahují deset kroků.

1. Příprava

- Určení interních rolí v souvislosti s tvorbou reportu a sladění se s vedením společnosti
- Identifikace cílové skupiny, pro kterou je report určen.

2. Analýza

- Slazení obchodní strategie, které zahrnuje samotné slazení obchodní strategie se strategií udržitelnosti a analýzu nedostatků současného stavu společnosti z hlediska požadavků ESRS standardů a dalších povinně zveřejňovaných informací za účelem ověření správnosti procesů a dat pro splnění těchto kritérií.
- Vypracování plánu pro zapojení zainteresovaných stran.
- Posouzení důležitosti informací s cílem určení relevantních informací pro tvorbu reportu.

3. Sběr dat

- Určení relevantních ukazatelů.
- Shromažďování údajů.

4. Vytvoření zprávy o udržitelnosti

- Vypracování zprávy s ohledem na správný rozsah, formát a přístupnost

5. Externí ověření

- Ověření vypracované zprávy externím subjektem.

6. Komunikace a hodnocení

- Zhodnocení reportingu interně i externě (Burza cenných papírů Praha, a.s. & Evropská banka pro obnovu a rozvoj, 2023).

Problematika udržitelnosti je stále významnější, proto vznikla snaha standardizovat zveřejňování nefinančních informací. Na konci roku 2022 byla Evropskou unií schválena Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti (CSRD), podle které budou povinni reportovat velké subjekty veřejného zájmu a společnosti obchodovatelné na regulovaných evropských trzích od roku 2025, ostatní velké společnosti od roku 2026, evropské i mimoevropské malé a střední podniky (SMEs) od roku 2027 a mimoevropské společnosti, které mají významné nebo veřejně obchodovatelné dceřiné společnosti v EU od roku 2029. O standardizaci nefinančních informací se nesnaží pouze Evropská unie, ale také Nadace IFRS (Mezinárodní standardy finančního výkaznictví), která již koncem roku 2021 vytvořila Radu pro tvorbu standardů o udržitelnosti (ISSB). V tomto případě bude reportování s využitím standardů IFRS povinné pouze pokud bude jejich použití požadováno na státní úrovni (Deloitte, 2023).

2.4 Obsah zprávy o udržitelnosti

S narůstajícím tlakem ze strany vlád, mezinárodních organizací, investorů a spotřebitelů na zvýšení transparentnosti a odpovědnosti organizací, se právní a regulační požadavky v oblasti udržitelnosti stávají komplexnějšími a důležitějšími. Zpráva o udržitelnosti je nově vykazována podle jasně určených požadavků. Výhodou je srovnatelnost jednotlivých reportů. Dne 14. prosince 2022 byla zveřejněna směrnice Evropského parlamentu a Rady 2022/2464 (CSRD), která vstoupila v platnost 5. ledna 2023 (The European Parliament and the Council, 2022).

Zpráva o udržitelnosti podle směrnice CSRD obsahuje:

- popis strategie a obchodního modelu společnosti v souvislosti s udržitelností,
- stanovení cílů udržitelnosti společnosti případně stanovení cílů snížení emise skleníkových plynů alespoň pro roky 2030 a 2050,
- odborné znalosti a dovednosti či přístup členů správních, řídicích a dozorčích orgánů v souvislosti s otázkami udržitelnosti,
- popis způsobu přístupu společnosti k otázkám udržitelnosti,
- informace o existenci motivačních systémů pro vedení společnosti, které se vztahují k udržitelnosti,
- popis postupu náležité péče společnosti ve vztahu k udržitelnosti, který společnost uplatňuje v souladu s požadavky EU,
- popis hlavních skutečných nebo možných negativních dopadů spojených s provozní činností, produkty, obchodními vztahy a dodavatelským řetězcem,
- popis opatření pro prevenci, zmírnění, nápravu či eliminaci negativních dopadů a hodnocení těchto opatření
- popis hlavních relevantních rizik spojených s otázkami udržitelnosti,
- relevantní ukazatele pro uvádění informací pro výše stanovené požadavky (The European Parliament and the Council, 2022)

Součástí směrnice CSRD jsou povinné standardy EU pro vykazování udržitelného rozvoje známé jako ESRS (European Sustainability Reporting Standards). Standardy ESRS byly vypracovány Evropskou Komisí ve spolupráci s Evropskou poradní skupinou pro účetní výkaznictví (EFRAG) a obsahují konkrétní standardy pro různé aspekty udržitelnosti, jako jsou environmentální dopad, sociální a pracovní podmínky, etika a řízení, dodavatelský řetězec a zákaznická odpovědnost. Standardy mají za cíl zajistit, aby společnosti poskytovaly srovnatelné, relevantní a spolehlivé informace o udržitelném rozvoji. Od 1. ledna 2024 se staly standardy ESRS hlavním zdrojem pro sestavování zpráv o udržitelnosti a pro řadu společností jsou povinné (PEYRON legal, 2024).

Tab. 1: Standardy ESRS

Klíčové oblasti	Standard	Obsah standardu
Obecné požadavky	ESRS 1	Obecné požadavky
Obecné informace	ESRS 2	Obecné informace
Environmentální aspekty	ESRS E1	Změna klimatu
	ESRS E2	Znečištění
	ESRS E3	Vodní a mořské zdroje
	ESRS E4	Biologická rozmanitost a ekosystémy
	ESRS E5	Využívání zdrojů a oběhové hospodářství
Sociální aspekty	ESRS S1	Vlastní pracovní síla
	ESRS S2	Pracovníci v hodnotovém řetězci
	ESRS S3	Dotčené komunity
	ESRS S4	Spotřebitelé a koncoví uživatelé
Správa a řízení	ESRS G1	Chování podniku

Zdroj: Evropská komise, 2023, zpracováno autorkou

Standardy ESRS zahrnují dva průřezové standardy – ESRS 1 a ESRS 2 a deset tematických standardů rozdělených do třech oblastí podle ESG (Environmentální, Sociální a Správa a řízení) – ESRS E1 až E5, ESRS S1 až S4 a ESRS G1. Společnosti by podle standardů ESRS měly do svých reportů zahrnout jak kvalitativní, tak kvantitativní informace týkající se jejich podnikatelské činnosti. Důležitou roli hraje také výhledovost a retrospektiva (Evropská komise, 2023).

Podrobný popis tematických standardů je uveden v příloze diplomové práce.

Princip dvojí materiality

Princip dvojí materiality zavedený směrnicí CSRD a standardy ESRS vyžaduje, aby podniky při reportování ESG podávaly zprávy nejen o dopadech svých činností na společnost a životní prostředí, ale také o tom, jak okolí ovlivňuje je samotné. Dvojí materialita je posuzována ze dvou vzájemně propojených a závislých hledisek: z hlediska

významnosti dopadu (inside-out) a z finančního hlediska neboli finanční významnosti (outside-in). Finanční materialita se týká významných finančních dopadů na vývoj podniku, včetně cashflow a finanční výkonnosti, způsobených riziky nebo příležitostmi souvisejícími s udržitelností. Na druhé straně, materialita dopadu se vztahuje na významné skutečné nebo potenciální dopady podniku na lidi nebo životní prostředí. Pomocí testu dvojí materiality je podnik sám schopen určit, které indikátory bude sledovat. To umožňuje vynechat aspekty podniku, které mají minimální dopad nebo u nichž by byl proces shromažďování dat příliš náročný ve srovnání s jejich významem pro report (CSRD, 2023 & Burza cenných papírů Praha, a.s. & Evropská banka pro obnovu a rozvoj, 2023)

2.5 Povinnost zveřejňování informací týkajících se udržitelnosti

Od roku 2024 se mění povinnost zveřejňování zprávy o udržitelnosti. Finanční instituce obchodované na burze s počtem zaměstnanců nad 500 povinně reportují o svých udržitelných aktivitách na základě směrnice 2014/95/EU, známou také pod zkratkou NFRD (The Non-Financial Reporting Directive)⁴, už od roku 2014, nejedná se tedy o úplně novou záležitost. V návaznosti na novou směrnici CSRD přijatou Evropským parlamentem a Radou Evropské unie v roce 2022 výrazně vzroste počet společností, které budou muset sestavovat zprávy o udržitelnosti. Tato směrnice byla implementována do zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Povinnost reportovat se dotkne společností v následujících pěti letech (Asociace společenské odpovědnosti, 2023a; Jake&James, 2024).

⁴ Jedná se o první směrnici udávající povinnost pro velké společnosti uveřejňovat nefinanční informace. Tato směrnice přispěla k vyšší transparentnosti (Monika Škubalová, 2023).

Následující tabulka přehledně zobrazuje povinnost zveřejňování zprávy o udržitelnosti:

Tab. 2: Povinnost zveřejňování zprávy o udržitelnosti

Za rok	Typ společnosti	Podmínky
2024	Společnosti aktuálně podléhající směrnici NFRD. Jedná se o velké účetní jednotky, které jsou subjektem veřejného zájmu a překročí k rozvahovému dni průměrný počet 500 zaměstnanců v průběhu účetního období.	-
2025	Velké podniky nebo velké skupiny	Přesáhnutí dvou ze tří následujících hodnot: <ul style="list-style-type: none"> • bilanční suma vyšší než 25 mil. EUR, • čistý obrat přesahující 50 mil. EUR, • průměrný počet zaměstnanců vyšší než 250 za účetní období k rozvahovému dni za dvě po sobě jdoucí účetní období
2026	Kótované malé a střední podniky, malé a nepříliš složité úvěrové instituce a kaptivní pojišťovny a zajišťovny	Žádné podmínky nejsou vyžadovány. Podniky mají možnost nezahrnutí zprávy o udržitelnosti do výroční zprávy, pokud jejich účetní období začíná před 1. lednem 2028. V takovém případě je nutné tuto skutečnost ve výroční zprávě stručně popsat.
2028	Podniky ze třetích zemí	Pokud podnik třetí země dosáhne v EU za každé ze dvou po sobě jdoucích období následující: <ul style="list-style-type: none"> • čistý obrat přesahující 150 mil. EUR • podnik musí mít v EU alespoň jeden dceřiný podnik, který je velkým podnikem kótovaným na regulovaných trzích EU, nebo pobočku, která v předchozím účetním období dosáhla čistého obratu přesahujícího 40 mil. EUR.

Zdroj: vlastní zpracování s využitím Komory auditorů České republiky, n. d.

3 Analýza zpráv o udržitelnosti vybraných společností v České republice

Tato kapitola je zaměřena na detailní analýzu a srovnání zpráv o udržitelnosti pěti obchodních řetězců působících v České republice. Analyzovány budou zprávy o udržitelnosti za rok 2022 (v případě společností Lidl a Kaufland se jedná o report za obchodní roky 2021 a 2022). Cílem je poskytnout hluboký vhled do toho, jak tyto společnosti přistupují udržitelnosti a jak reportují o environmentální oblasti, sociální oblasti a oblasti správy a řízení.

Obchodní řetězce, které jsou součástí analýzy jsou:

- Albert Česká republika s. r. o.
- Billa spol. s r. o.
- Penny Market s. r. o.
- Lidl Česká republika s. r. o.
- Kaufland Česká republika v. o. s.

Každý z vybraných obchodních řetězců reprezentuje unikátní přístup k reportingu udržitelnosti, od způsobů, jakými integrují ESG faktory do svých obchodních modelů, až po jejich strategie komunikace a transparentnosti.

3.1 Parametry pro analýzu zpráv o udržitelnosti

Parametry, podle kterých budou zprávy posuzovány, vycházejí z kapitoly 2.3, konkrétně z obsahu jednotlivých standardů ESRS. Podrobný popis dílčích témat a podtémat standardů je uveden v příloze diplomové práce a tato analýza se na něj odkazuje. Informace uvedené v následujících kapitolách byly čerpány ze zpráv o udržitelnosti jednotlivých společností.

Parametry pro analýzu obsahu zpráv o udržitelnosti na základě předchozích teoretických zjištění jsou následující:

- Environmentální oblast
 - ESRS E1: Změna klimatu
 - ESRS E2: Znečištění

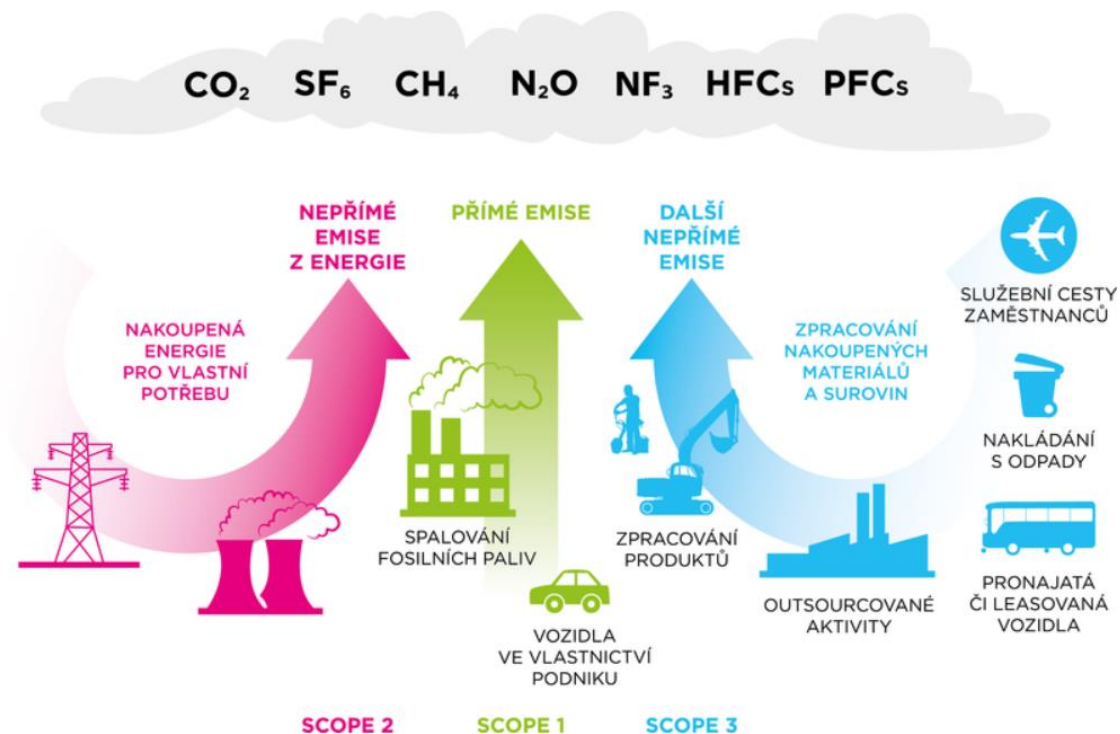
- ESRS E3: Vodní zdroje
- ESRS E4: Biologická rozmanitost a ekosystémy
- ESRS E5: Využívání zdrojů a oběhové hospodářství
- Sociální oblast
 - ESRS S1: Vlastní pracovní síla
 - ESRS S2: Pracovníci v hodnotovém řetězci
 - ESRS S3: Dotčené komunity
 - ESRS S4: Spotřebitelé a koncoví zákazníci
- Oblast správy a řízení
 - ESRS G1: Chování podniku

Uhlíková stopa

V souvislosti s reporty společností je nutné přiblížit téma uhlíkové stopy. Uhlíková stopa představuje měřítko vlivu lidských činností na životní prostředí, zejména s ohledem na produkci skleníkových plynů (nejdůležitější je oxid uhličitý – CO₂, který vzniká spalováním fosilních paliv jako je např. ropa, uhlí nebo zemní plyn). Existují přímé a nepřímé emise skleníkových plynů. Přímé emise jsou do ovzduší uvolňovány bezprostředně při určité aktivitě (např. při spalování pohonných hmot), nepřímé emise souvisí s množstvím emisí uvolňovaných do ovzduší během celého životního cyklu výrobků, tzn. od samotné výroby až po likvidaci (např. výroba automobilu). Emise, které souvisejí s činností společnosti jsou rozděleny do třech kategorií:

- Scope 1 (přímé emise) – zahrnuje emise z fosilních paliv ve vlastním zařízení společnosti
- Scope 2 (nepřímé emise) – zahrnuje emise z nakoupené energie, jako je elektřina a teplo
- Scope 3 (další nepřímé emise) – zahrnuje další emise, které vznikají v důsledku aktivit společnosti, ale mimo její kontrolu. Jsou to např. služební cesty letadlem nebo doprava materiálu třetí stranou (CI2, n. d.)

Obr. 12: Uhlíková stopa

Zdroj: CI2, n. d.

3.2 Albert Česká republika s. r. o.

Albert je obchodní řetězec, který působí v České republice od roku 1991 a byl prvním novodobým supermarketem v České republice s první prodejnou v Jihlavě a původním jménem Mana. Je součástí globální skupiny Ahold Delhaize. Cílem Albertu je inspirovat své zákazníky i zaměstnance ke zdravému životnímu stylu, ušetřit jejich čas a dál zlepšovat prostředí kolem nás. V současné době zaměstnává 20 000 zaměstnanců, má více než 330 prodejen po celé České republice, 3 distribuční centra, centrální kancelář a recyklační centrum. Albert týdně navštíví 4,5 mil. zákazníků. V soutěži EFQM Global Award v roce 2021 získal Albert ocenění za mimořádnou kvalitu, která se odráží v prodeji kvalitních, zdravých výrobků, v péči o zaměstnance a v podpoře ekologických řešení. Albert vyhledává inovativní řešení, která následně využívá ve svých prodejnách. Jedná se např. o aplikaci Můj Albert, která slouží zákazníkům jako věrnostní program, nabízí aktuální leták a recepty. V několika prodejnách po České republice je možné využít Albert SCAN. Jedná se o ruční skenery, kterými zákazníci skenují produkty v košíku

a poté jen zaplatí, čímž šetří čas strávený v obchodě (Albert Česká republika s. r. o., 2023; Albert Česká republika, n. d.).

3.2.1 Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti

Tato kapitola se zabývá způsobem, jakým společnost Albert reportuje a zveřejňuje informace o svých udržitelných aktivitách. Společnost Albert vytváří reporty v souladu se standardy GRI, které jsou světově uznávané pro reportování v oblasti udržitelnosti, což zajišťuje transparentnost a srozumitelnost reportovaných dat. V reportu je kladen důraz na komplexnost v rámci udržitelnosti, včetně zapojení zainteresovaných stran, jako jsou zaměstnanci, zákazníci, obchodní partneři a veřejné orgány.

Albert považuje společenskou odpovědnost a udržitelnost za základní součást podnikové strategie a celkového smýšlení společnosti, což odpovídá rostoucímu významu konceptu ESG. Ochrana životního prostředí, prodej zdravějších potravin, redukce emisí nebo snižování plastu v obalových materiálech, to všechno jsou pro Albert velká témata. Společnost má nastavené specifické cíle, které monitoruje, a sleduje jak na měsíční, tak na roční bázi, zda se vývoj ubírá správným směrem. Albert se v oblasti ESG zaměřuje na ty oblasti, které byly identifikovány jako nejkritičtější pro jeho společnost a stakeholdery, a to na základě analýzy významnosti provedené skupinou Ahold Delhaize, jíž je Albert součástí. V nadcházejících letech se společnost plánuje více zaměřit na analýzu dvojí materiality z důvodu lepší reakce na novou směrnici CSRD a standard ESRS (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

Report o udržitelnosti s názvem Zdravě a udržitelně Albert 2022 zveřejnila společnost na svých webových stránkách a jedná se o její druhý report o udržitelnosti. První report o udržitelnosti za rok 2021 společnost zveřejnila v roce 2022. Zpráva o udržitelnosti je velmi přehledná a její čtenáře zaujme na první pohled její grafické zpracování. Je členěna do pěti hlavních kapitol, které začínají úvodem, pokračují třemi hlavními oblastmi ESG – environmentální, sociální a správní řízení a končí ESG přílohami, které obsahují konkrétní dosažené výsledky v číselné podobě. U většiny ukazatelů je vidět porovnání se dvěma uplynulými lety. Na počátku zprávy o udržitelnosti je graficky zobrazen celý uplynulý rok s významnými milníky, což je pro čtenáře praktické. Následuje představení stakeholderů a také vybraných cílů udržitelného rozvoje, které jsou pro společnost významné (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

3.2.2 Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti

Tato kapitola se zabývá tím, jak Albert integruje environmentální zodpovědnost do svého podnikání a jaké konkrétní kroky podniká ke snížení svého dopadu na životní prostředí. Albert ve zprávě zmiňuje spotřebu vody jen okrajově, a to v příloze.

Uhlíková stopa

Albert již několik let vynakládá miliardové investice do modernizace prodejen, aby snížil svou uhlíkovou stopu prostřednictvím klimaticky šetrných technologií chlazení a úspor energií. Každá z modernizovaných prodejen v průměru ušetří třetinu energií. Dobrým pomocníkem v hlídání teplot na prodejce jsou teplotní čidla. Nejvíce emisí CO₂ je vyprodukováno spotřebou nakoupených energií. Albert pracuje na projektech, které mu umožní vyrábění vlastní elektřiny pomocí fotovoltaických panelů nainstalovaných na střeších prodejen. Emise ze Scope 3 tvoří převážnou část uhlíkové stopy společnosti, a proto probíhá jednání s dodavateli, kteří mohou tyto emise snížit a přispět tak k uhlíkové neutralitě. S redukcí uhlíkové stopy souvisí také neplýtvání potravinami, které bylo již zmíněno v textu výše (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

Stanovené cíle v oblasti uhlíkové stopy:

- „Snížení uhlíkové stopy ze Scope 1 a 2 v roce 2023 o 49,5 % a o 65 % do roku 2025 oproti výchozímu roku 2018.
- Snížení emisí skleníkových plynů ze Scope 3 do roku 2030 alespoň o 37 % oproti výchozímu roku 2020.
- Do roku 2040 být z pohledu vlastního provozu bez emisí a do roku 2050 být bez emisí z pohledu nepřímých emisí“ (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

Neplýtvání potravinami

Plýtvání jídlem je pro společnost Albert velmi neetické. Kromě společenského rozměru má plýtvání také dopad na životní prostředí v podobě spotřebované energie, vody a dalších nákladů. Albert se proto snaží minimalizovat přebytky na prodejnách a hledá způsoby, jak využít neprodejně potraviny. Potraviny blížící se datumu expirace jsou zlevňovány a oblíbenou novinkou se staly tříkilové bedýnky plné ovoce a zeleniny, které si zaslouží druhou šanci za symbolických 30 Kč. Albert také představil banánový chlebiček vytvořený z neprodaných banánů, který si zákazníci mohou koupit v osmi

prodejnách po České republice. Co se týče neprodejných potravin, Albert daroval potřebným pomocí potravinové banky 2 800 tun potravin, což tvoří čtvrtinu všech darů, které shromáždila Česká federace potravinových bank. Přebytky ovoce, zeleniny a pečiva v objemu 165 tun, které se již nedali prodávat putovaly do záchranných stanic pro zvířata (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

Stanovené cíle v oblasti neplýtvání potravinami:

- „Snížení potravinového odpadu v roce 2023 o 59,4 % oproti výchozímu roku 2016. Do roku 2025 cílí na 65% redukci.
- Darování 3 000 t jídla do potravinových bank v roce 2023“ (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

Obalové materiály

Nejlepší obalový materiál je ten, který vůbec není použit. Albert se snaží o snížení obsahu plastu v obalech svých výrobků a používá obaly, které se dají snadno recyklovat a mají nižší negativní dopad na životní prostředí. Novinkou na prodejně v pražských Nových Butovicích je zero food waste sekce, která umožňuje zákazníkům nákup libovolného množství potravin do znovupoužitelných nádob. V roce 2021 otevřel Albert nové recyklační centrum v Klecanech, které připraví za rok k recyklaci 12 000 tun obalů. Díky aplikaci Můj Albert mohou zákazníci obdržet účtenky v elektronické podobě a tím šetřit papír, který by byl použit na tisk účtenky (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

Stanovený cíl v oblasti obalových materiálů:

- Snížení objemu virgin plastu u svých výrobků do roku 2025 o 5 % oproti výchozímu roku 2021 (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

3.2.3 Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti

Tato kapitola se zabývá tím, jak Albert integruje sociální zodpovědnost do svého podnikání a jaké konkrétní kroky podniká ke snížení svého dopadu na životní prostředí.

Zdravé potraviny

Albert se aktivně věnuje podpoře zdraví tím, že rozšiřuje nabídku zdravých potravin od vlastní značky, které jsou bez přidaných látek, s menším obsahem cukru, tuku a soli a mají vyšší podíl vlákniny. Nyní má v nabídce 1 980 zdravých produktů od vlastních značek. Nabízí také potraviny, které uvítají lidé s nejrůznějšími dietami (bezlepková, bezlaktózová). V rámci udržitelnosti Albert nabízí celou řadu vegetariánských a veganských produktů s menším dopadem na životní prostředí. V roce 2021 tvořil prodej zdravých potravin 52 % z celkového počtu vlastních značek. Systém Nutri-Score pomáhá zákazníkům na první pohled vyhodnotit, zda je produkt zdravý (pokud má score A nebo B). Albert pomáhá šířit osvětu o zdravém stravování v mateřských a základních školách pomocí programu Zdravá 5, který v roce 2022 proškolil 44 tis. dětí.

Stanovený cíl v oblasti zdravých potravin:

- Do roku 2025 budou prokazatelně zdravé potraviny tvořit 55,1 % prodeje vlastních značek (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

Pracovní prostředí

Motivace zaměstnanců ke zdravému životnímu stylu je pro Albert zásadní. Nabízí svým zaměstnancům firemní benefity jako je příspěvek na kartu MultiSport nebo distribuce vitamínů. Od začátku pandemie koronaviru je zaměstnancům k dispozici linka pomoci, která odbavila již 1 300 telefonátů. Albert formou příspěvku na benefiční kartu oceňuje své zaměstnance, kteří naplňují firemní hodnoty. Názor zaměstnanců je důležitý, proto je každoročně externí společností konán průzkum spokojenosti. V roce 2022 by Albert jako místo k práci doporučilo 89 % respondentů a 91 % respondentů označilo Albert jako společnost podporující zdraví. V oblasti pracovního prostředí Albert nestanovil žádné cíle (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

Diverzita a inkluze

Společnost Albert je jedním z největších soukromých zaměstnavatelů v České republice a zaměstnává přes 20 000 lidí. Nedělá rozdíly mezi národnostmi, sociálními skupinami, sexuální orientací ani mezi pohlavím a věkem. Na vedoucích pozicích je zaměstnáno 58 % žen. Albert dal v roce 2021 šanci v podobě praxe v oboru přes více než 800 studentům různých oborů. Ctí diverzitu a např. pro zaměstnance, kteří vstupují

do registrovaného partnerství, nabízí den placeného volna. Pro studenty vysokých škol proběhl v roce 2021 již 16. ročník letní stáže Summer Internship. V oblasti diversity a inkluze Albert nestanovil žádné cíle (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

Podpora komunit

Roku 2009 vznikl Nadační fond Albert, který pomáhá dětem ze sociálně ohroženého prostředí a podporuje zdravý životní styl studentů. Nadační fond Albert se stal podle zveřejnění Fóra dárců jedničkou v maloobchodě. Dalším nabízejícím programem je např. Zdravá 5 a Bertík pomáhá (pomoc dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí). Pomoc komunitám v roce 2022 dosáhla částky 26 200 000 Kč. V oblasti podpory komunit Albert nestanovil žádné cíle (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

3.2.4 Klíčové iniciativy a aktivity v oblasti správy a řízení

Tato kapitola se zabývá tím, jak Albert integruje zodpovědnost z oblasti správního řízení do svého podnikání a jaké konkrétní kroky podniká ke snížení svého dopadu na životní prostředí.

Udržitelné zdroje

Albert se zaměřuje na prodej kvalitních a bezpečných certifikovaných potravin, které splňují a někdy dokonce převyšují standardy udávané legislativou. U vlastních značek má 99 % dodavatelů certifikaci GFSI (Global Food Safety Initiative), která má za cíl stanovit globální standard bezpečnosti potravin. Další certifikace jsou např. Fairtrade, Fainforest Alliance (garance původu produktů z udržitelné zemědělské sítě) nebo ASC (garance, že ryby pocházejí ze společensky zodpovědného a ekologického farmového chovu. Albert také úzce spolupracuje s českými dodavateli, přičemž se zaměřuje na rozšiřování nabídky českých produktů. Albert na pražském Chodově zavedl hydroponickou bylinkovou farmu od českého startupu ChreenTech, která umožňuje pěstování bylinek s 95 % úsporou vody oproti klasickému pěstování. V oblasti udržitelných zdrojů Albert nestanovil žádné cíle (Albert Česká republika, s. r. o., 2023).

3.3 Billa spol. s r. o.

Název BILLA je zkratkou německého Billiger Laden neboli Levný obchod. Historie obchodního řetězce BILLA sahá do 50. let minulého století, kdy otevřel Karl Wlaschek

první diskontní prodejnu s drogistickým zbožím ve Vídni. V 60. letech se zrodil název BILLA a roku 1991 byl otevřen první supermarket BILLA v České republice, konkrétně v Brně. BILLA postavila v roce 1997 sídlo firmy s centrálním skladem pro celou ČR v Modleticích u Prahy. Společnost je součástí skupiny REWE International AG (BILLA, n. d.).

Podle zprávy o udržitelnosti za rok 2022 má BILLA 252 prodejen po České republice a 6 717 zaměstnanců. Disponuje osmi distribučními centry včetně cross docku a skladů e-shopu. V roce 2022 bylo otevřeno osm nových prodejen (BILLA, spol. s r. o., 2023).

3.3.1 Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti

Zpráva o udržitelnosti 2022 je prvním reportem o udržitelnosti společnosti BILLA. Tato zpráva nebyla ověřena auditorem. Pro zpracování zprávy byly využity standardy GRI. Zpráva za rok 2022 poskytuje především informace o interních zainteresovaných stranách, což chce ale společnost v následujících letech rozšířit o další zainteresované strany. Zprávu o udržitelnosti je možné najít na webových stránkách společnosti BILLA a jedná se o její úplně první zprávu o udržitelnosti (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Zpráva o udržitelnosti je na první pohled velmi přehledná. Rozdělena je do osmi částí:

- klíčové údaje 2022,
- udržitelnost ve společnosti BILLA,
- odpovědné výrobky,
- energie, klima a životní prostředí,
- naši zaměstnanci,
- společenská odpovědnost,
- principy řízení naší společnosti,
- rejstřík indexů GRI.

Kapitola Udržitelnost ve společnosti BILLA obsahuje mimo jiné přehlednou tabulku se zapojením zainteresovaných stran nebo grafické znázornění organizační struktury ve vztahu k udržitelnosti. V rámci této kapitoly je popsána strategie udržitelnosti společnosti BILLA, která je vypracována na období 2023-2028. Strategie obsahuje čtyři pilíře, kterými jsou odpovědné výrobky, energie, klima a životní prostředí, zaměstnanci a společenská odpovědnost. Tyto pilíře budou rozebrány v následující kapitole. Zpráva

o udržitelnosti uvádí závazek společnosti BILLA k plnění vybraných SDGs, jako je např. cíl 1: Konec chudoby nebo cíl 15: Život na souši. Graficky je možné cíle spatřit na některých stránkách u témat, se kterými cíle souvisí, což je pro čtenáře přínosné (BILLA, spol. s r. o., 2023).

3.3.2 Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti

Mezi aktivity v environmentální oblasti je možné zařadit ze zprávy o udržitelnosti kapitoly Energie a kapitoly Klima a životní prostředí, které obsahují menší podkapitoly týkající se např. snižování spotřeby energií, nakládání s odpady nebo oběhového hospodářství. Pro účely této diplomové práce budou kapitoly shrnuty a budou vytvořeny nové.

Uhlíková stopa

Nejvíce skleníkových plynů bylo v roce 2022 vyprodukováno ze spotřebované energie, která patří pod Scope 2. Společnost BILLA se od roku 2012 snaží snižovat spotřebu energie, která se v roce 2022 oproti roku 2012 snížila o 55 %. Nástrojem ke snižování spotřeby energie jsou např. tepelná čerpadla nebo LED osvětlení, které optimalizují spotřebu energie. Společnost BILLA se snaží využívat energii z obnovitelných zdrojů, proto naistalovala na střechu centrálního skladu 1 847 velkoformátových fotovoltaických panelů, čímž je pokryto 22 % spotřeby centrálního skladu.

Stanovené cíle v oblasti uhlíkové stopy:

- Snižování emisí skleníkových plynů z vlastního provozu do roku 2030 o 30 % ve srovnání s rokem 2019.
- Snižování emisí skleníkových plynů z úniku chladiv do roku 2030 o 60 % ve srovnání s rokem 2019
- Dosažení klimatické neutrality ve vlastním provozu do roku 2040 (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Plýtvání potravinami

Plýtvání potravinami a s tím spojený odpad je velké téma. Společnost BILLA se snaží minimalizovat odpad zlevňováním potravin, které jsou krátce před expirací. Neprodané výrobky jsou darovány potravinovým bankám a záchraným stanicím zvířat. V roce 2022 bylo takto darováno 200 tun potravin. V rámci sbírky potravin bylo v roce 2022 darováno 108 tun zboží (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Obalové materiály, odpady a hospodaření s vodou

Společnost BILLA se zaměřuje na snižování používání plastů a přechází k obalům, které jsou více šetrné k životnímu prostředí. Zákazníkům jsou od roku 2020 nabízeny znovupoužitelné tašky z recyklované polyesterové tkaniny.

Papírové odpad tvořil největší množství vyprodukovaného odpadu na prodejnách BILLA v roce 2022. Nejméně byl naopak zastoupen plastový odpad. V logistice měl nejvyšší zastoupení směsný odpad a nejnižší zastoupení potravinový odpad.

Spotřeba vody se za poslední roky zvýšila v reakci na zvýšená hygienická opatření související s pandemií Covid-19. Proto společnost BILLA zavedla inteligentní měřicí systém, který umožní rychlou reakci na změny ve spotřebě vody (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Stanovený cíl v oblasti obalových materiálů, odpadů a hospodaření s vodou:

- Výrobky privátních značek budou do roku 2030 baleny výhradně v recyklovatelných opakovaně použitelných nebo kompostovatelných obalech (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Podpora biodiverzity

Společnost BILLA se zavazuje k ochraně a podpoře biologické rozmanitosti. Plnění tohoto závazku se projevuje např. obnovou sadů a mokřadů nebo stavěním bezpečnostních bariér pro přechod obojživelníků. Do činností, které jsou prospěšné společnosti a přírodě, bylo od roku 2017 investováno téměř 12 mil. Kč (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Spolupráce s regionálními partnery

Úzká spolupráce s českými výrobci a regionálními dodavateli ukazuje závazek společnosti BILLA k udržitelnému zemědělství a snižování environmentálního dopadu. Tyto spolupráce přispívají ke snižování emisí uhlíku z dálkové dopravy a zajišťuje zákazníkům čerstvější produkty. Tato strategie podporuje místí výrobce a zároveň zvyšuje udržitelnost provozu společnosti BILLA. Výrobky, které pocházejí od českých dodavatelů jsou zahrnuty v sekci „BILLA regionálně“, která v roce 2022 obsahovala 203 regionálních výrobců a dodavatelů (BILLA, spol. s r. o., 2023).

3.3.3 Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti

Aktivity společnosti BILLA v sociální oblasti se soustředí hlavně na zaměstnance. Zaměstnanci jsou klíčovým faktorem úspěchu společnosti, která jim chce nabídnout pozitivní a produktivní pracovní prostředí.

Zaměstnanci

Bezpečné pracovní prostředí je prioritou, proto je pro BILLU důležitá hlavně prevence. Každoročně jsou konány školení bezpečnosti práce pro všechny zaměstnance doplněné o kontroly odborových organizací. Společnost zaměstnává osoby bez ohledu na věk, pohlaví, národnost nebo sexuální orientaci a respektuje práva menšin. Svým zaměstnancům nabízí rovné příležitosti. Ženy tvoří 80 % zaměstnanců, nicméně ve vrcholových vedoucích pozicích pracuje 73 % mužů. V následujících letech chce BILLA začlenit do svého kolektivu zaměstnance se zdravotním postižením. Společnost nabízí svým zaměstnancům příspěvky formou devatenácti různých benefitů, které obsahují např. benefitní kartu, placené volno v případě neočekávaných životních událostí nebo MultiSport kartu s příspěvkem zaměstnavatele. BILLA svým zaměstnancům nabízí práci na částečný úvazek, a to i zaměstnancům, kteří jsou na rodičovské dovolené. Tuto možnost využilo 40 % zaměstnankyň, které jsou na rodičovské dovolené. Další aktivitou v sociální oblasti je podpora kariérního růstu a s tím související vzdělávání zaměstnanců (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Stanovené cíle v oblasti zaměstnanců:

- Částečné úvazky budou do roku 2025 představovat 15 % všech zaměstnaneckých poměrů.

- Do roku 2026 bude 50 % vedoucích pozic obsazováno interně (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Podpora lidí v nouzi

V rámci podpory lidí v nouzi darovala společnost BILLA spolu se společností PENNY, která je také součástí skupiny REWE, 30 tun výrobků v celkové hodnotě 500 000 Kč, které putovaly na Ukrajinu. V době pandemie, konkrétně v letech 2020 až 2021, bylo zdravotníkům na odděleních COVID-19 darováno 30 tun ovoce a minerální vody. Finanční podpora putuje do dětských domovů a v roce 2022 činila 1 mil Kč. BILLA také dlouhodobě podporuje výcvik asistenčních psů, který trvá od 17 do 24 měsíců a stojí 330 000 Kč (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Kvalita a zdraví

Kvalita je pro BILLU velmi důležitá, proto provádí pravidelné testy kvality výrobků prostřednictvím slepých testů. Za rok 2022 bylo takto otestováno 3 500 výrobků, což bylo o 80 % více než v roce 2021. BILLA nabízí devatenáct privátních značek. Pro zákazníky, kteří vyhledávají např. výrobky v bio kvalitě nebo bezlepkové výrobky, má společnost u vlastních značek přehledné označené těchto výrobků – BILLA bio a BILLA FREE.

Stanovený cíl z oblasti kvality a zdraví:

- Navýšení podílu privátních značek na obratu společnosti BILLA na 30 % do roku 2028 (BILLA, spol. s r. o., 2023).

3.3.4 Klíčové iniciativy a aktivity v oblasti správy a řízení

V oblasti správy a řízení je kladen důraz na klíčové aspekty řízení a etické hodnoty. Cílem je podpořit transparentnost, udržitelnost a sociální odpovědnost společnosti.

Etika podnikání a obchodní postupy

Etické jednání společnosti BILLA se řídí etickým kodexem skupiny REWE. Jako součást závazku k etickému jednání a odpovědnosti společnost zdůrazňuje důležitost transparentnosti a férového zacházení se zaměstnanci, zákazníky a obchodními partnery. Společnost informuje své zaměstnance prostřednictvím intranetu o obchodních postupech. Korupce je pro BILLU netolerovatelná, proto v roce 2022 podepsala se všemi

svými dodavateli smlouvy odkazující se na Etický kodex skupiny REWE a obsahující protikorupční doložku (BILLA, spol. s r. o., 2023).

Závazek k dobrým životním podmínkám zvířat

BILLA se zavázala k ukončení prodeje vajec z klecových chovů do konce roku 2023, což odpovídá k jejímu závazku ke zlepšování podmínek pro zvířata. V nabídce společnosti BILLA pod značkou Vocílkova je možné najít masné výrobky splňující normy pro dobré životní podmínky zvířat. Tyto výrobky jsou držitelem standardu GLOBAL A.P. pro lepší zemědělské postupy, který je celosvětově uznávaný. Značky BILLA Venkovské kuře a BILLA Zlaté kuře nabízejí drůbeží maso z chovů s nadstandardními podmínkami (volný pohyb, delší doba výkrmu, technologie zajišťující menší stres při odchytu).

Stanovené cíle z oblasti závazku k dobrým životním podmínkám zvířat:

- Ukončení prodeje vajec z klecových chovů do konce roku 2023.
- Ukončení využívání vajec z klecových chovů jako ingredience výrobků privátních značek do konce roku 2025 (BILLA, spol. s r. o., 2023).

3.4 Penny Market s. r. o.

Penny Market (dále také jenom PENNY) působí na českém trhu od roku 1997. Jedná se o jeden z největších diskontních řetězců s prodejny po celé České republice. Stejně tak, jako společnost BILLA, patří PENNY pod mezinárodní obchodní řetězec REWE. Mottem společnosti je: „Nakupujte hezky česky“ (Penny Market s. r. o., n. d.). Z uvedeného motta vyplývá, že PENNY podporuje české výrobce a dodavatele. Podle zprávy o udržitelnosti za rok 2022 se PENNY pyšní 409 prodejny a 5 logistickými centry v České republice. Za rok prodejny obslouží 162 044 864 zákazníků. PENNY zaměstnává 6 504 zaměstnanců. Obchodní řetězec si zakládá na kvalitě prodávaných potravin a cenové dostupnosti pro zákazníky (Penny Market s. r. o., n. d., Penny Market s. r. o., 2023).

3.4.1 Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti

Udržitelnost je základním prvkem firemní strategie společnosti PENNY. Zpráva o udržitelnosti společnosti PENNY se odkazuje na různé standardy, ale nepatří mezi ně standardy GRI. Zpráva o udržitelnosti je graficky velmi hezky zpracována, délkou

je ovšem výrazně kratší než zprávy Albertu a BILLY. Skrze celou zprávu se společnost PENNY odkazuje na standardy, metody a know-how vytvořené skupinou REWE. Skupina REWE, a v tom případě i PENNY, se zavázala k plnění vybraných cílů udržitelného rozvoje, které identifikovala jako jí ovlivnitelná. Penny Market se řídí šesti klíčovými hodnotami, které odrážejí jeho dlouhodobé odpovědné a trvale udržitelné působení. Těmito hodnotami jsou:

- cenová výhodnost,
- kvalita,
- zodpovědnost,
- jedinečnost,
- zjednodušování procesů,
- blízkost prodejen pro zákazníky i zaměstnance (Penny Market s. r. o., 2023).

Zpráva je rozdělena do několika oblastí. Nejdříve je představena společnost Penny Market s. r. o., poté následuje několik slov k oslavě dvacátého pátého výročí PENNY v České republice, dále jsou představeny hodnoty společnosti a následují tři pilíře, jimiž jsou: „udržitelný sortiment výrobků“, „energie, klima a životní prostředí“ a „zaměstnanci a společnost“. Na samém konci zprávy se čtenáři dozví důležité informace o skupině REWE její výhled do budoucnosti. Zpráva o udržitelnosti PENNY Market Česká republika je k dispozici ke stažení na webových stránkách PENNY a jedná se již o jeho druhou zprávu o udržitelnosti (Penny Market s. r. o., 2023).

3.4.2 Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti

V environmentální oblasti se společnost PENNY soustředí na snižování svého ekologického dopadu na životní prostředí prostřednictvím různých iniciativ a opatření. Informace týkající se spotřeby vody jsou ve zprávě o udržitelnosti zmíněny jen v podobě spotřeby za obchodní rok 2021.

Uhlíková stopa

V rámci svých provozních aktivit PENNY uplatňuje pokročilé technologie chlazení a vytápění, které jsou navrženy pro maximální energetickou efektivitu, čímž dochází ke snížení spotřeby energie a s tím souvisejících emisí. K redukci uhlíkové stopy také přispívají instalované fotovoltaické panely na střechách prodejen a distribučních

centrech. Dále společnost implementuje logistické strategie, které optimalizují dopravní a distribuční procesy a snižují dobu a vzdálenost přepravy, a tím omezují emise z dopravy. Společnost PENNY přispívá ke snižování emisí skleníkových plynů také rozvojem infrastruktury pro dobíjení elektrických vozidel na parkovištích svých prodejen. Emise PENNY dále snižuje recyklací obalových materiálů. PENNY v roce 2021 ušetřilo 10 883 tun CO₂ (Penny Market s. r. o., 2023).

Stanovené cíle v oblasti uhlíkové stopy:

- Snižit emise skleníkových plynů o 30 % oproti roku 2019 ve všech zemích a firmách skupiny REWE Group do roku 2030.
- Do roku 2040 dosáhnout uhlíkové neutrality celé skupiny REWE Group (Penny Market s. r. o., 2023).

Spotřeba energie

PENNY přistupuje ke spotřebě energií zodpovědně a vyhledává nová inovativní řešení zaměřující se na snižování energetické náročnosti a přechod k obnovitelným zdrojům. Od roku 2020 využívá ve svých prodejnách energii výhradně z obnovitelných zdrojů a všechna distribuční centra a také část prodejen má na střechách nainstalované fotovoltaické panely, které pokrývají u prodejen až 40 % celkové spotřeby. Samozřejmostí je LED osvětlení, které přispívá ke značné úspoře elektrické energie. Komplexní kroky ve formě modernizace prodejen vedly k 25% snížení energetické náročnosti prodejen (Penny Market s. r. o., 2023).

Podpora biodiverzity

Ukázkou podpory biodiverzity ze strany PENNY je chov včel, které jsou pro život nepostradatelné. Dohromady 58 včelích úlů je možné najít u centrály společnosti a centrálních skladů. V roce 2022 uspořádalo PENNY ve svých prodejnách den bez včel, kdy odstranilo na jeden den z prodejen všechny výrobky, které by nebylo možné vyrobit bez pomoci včel. Z prodejen tak zmizelo 60 % zboží (Penny Market s. r. o., 2023).

Cirkulární ekonomika

Pro přepravu čerstvých potravin jsou využívány opakovatelně použitelné plastové přepravky společnosti IFCO, které přinášejí ekologické výhody i provozní efektivitu. Dalším příkladem cirkularitu je sdílení palet společnosti CHEP, které PENNY využívá již od roku 2002. Dle normy ISO 14044 ušetřilo PENNY v roce 2022 používáním palet firmy CHEP 558 703 kg CO₂, 437 333 dm³ dřeva a 64 172 kg odpadu (Penny Market s. r. o., 2023).

Obalové materiály

V oblasti obalových materiálů se PENNY zaměřuje na používání ekologičtějších, recyklovatelných a kompostovatelných obalů, které přispívají ke snížení objemu odpadu a jeho vlivu na životní prostředí. PENNY implementuje různé strategie, jako je redukce plastů v obalech nebo nahrazování jednorázových materiálů vícekrát použitelnými alternativami. Skupina REWE si stanovila u obalů svých privátních značek za cíl 100% šetrnost k životnímu prostředí (Penny Market s. r. o., 2023).

3.4.3 Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti

Aktivity společnosti PENNY v sociální oblasti jsou zaměřeny na zaměstnance, zákazníky i společnost jako celek.

Zaměstnanci

Svým zaměstnancům se PENNY zavazuje poskytovat férové pracovní podmínky, podporuje rozvoj a školení a klade důraz na bezpečnost na pracovišti. Z 6 504 zaměstnanců tvoří více než 4/5 ženy. Na prodejnách převládají ženy, a naopak v logistických centrech, kde je potřebná větší fyzická síla, převládají muži. Ženy ve vedoucích pozicích tvoří 60 %. Věková struktura je velmi rozmanitá a největší procento zaměstnanců tvoří věková skupina 30-50 let. Zaměstnanci mohou využívat rozsáhlý balíček benefitů jako je např. zvýhodněná MultiSport karta nebo příspěvek na penzijní připojištění. Mzdy svým zaměstnancům PENNY od roku 2017 zvyšovalo devětkrát. Velká důraz je kladen na vzdělávání a kariérní růst prostřednictvím různých školení a specificky zaměřených kurzů (Penny Market s. r. o., 2023).

Podpora vybraných projektů

Obchodní řetězec PENNY působí po celé České republice, a podporuje nejrůznější projekty. Potravinové banky podporuje materiálně, ve formě neprodaných potravin, ale i finančně. Tradičně se PENNY zapojuje do potravinových sbírek a dodává ovoce a zeleninu do třiceti zoologických zahrad. V roce 2022 dodalo do zoologických zahrad 95 tun krmiva a 223 000 kusů zeleniny a ovoce. Zákazníci si ve více než padesáti prodejnách mohou koupit dvoukilové bedýnky plné ovoce a zeleniny, které nesplňují standardy, ale jsou stále chutné a nezávadné. V roce 2022 bylo prodáno 43 264 bedýnek a bylo tak ušetřeno 86,5 tuny zeleniny a ovoce. PENNY také podporuje programy na výsadbu nových stromků, pomoc seniorům k důstojnému životu a také je partnerem akce „Uklid’me Česko“. V roce 2021 a 2022 se sportovní týmy mohly zapojit do projektu „HÝBEME SE HEZKY ČESKY“ a obdržet finanční obnos ve výši 15 000 Kč. Celkem PENNY věnovalo sportovním týmům 11 mil. Kč. Po vypuknutí války na Ukrajině PENNY poskytlo pomoc v podobě potravin a drogistického zboží (Penny Market s. r. o., 2023).

Kvalita

V rámci svého závazku ke kvalitě produktů, PENNY dbá na vysoký standard výrobků nabízených ve svých prodejnách. Společnost zajišťuje, že všechny produkty splňují přísné normy kvality a bezpečnosti, čehož je dosahováno pravidelnými kontrolami a testováním produktů. V sortimentu PENNY je možné najít produkty v bio kvalitě pod značkou „MyBIO“ a produkty pro jedince s různými dietami (bezlepková, bezlaktózová). Důležitá je i spolupráce s dodavateli, kteří se zavázali k dodržování vysokých standardů. Zákazníci jsou pomocí obalů informováni o certifikacích, které výrobky splňují (Penny Market s. r. o., 2023).

3.4.4 Klíčové iniciativy a aktivity v oblasti správy a řízení

Z oblasti správy a řízení jsou v reportu zmíněny dobré životní podmínky pro zvířata. Týkají se chovu skotu, prasat a drůbeže.

Dobré životní podmínky pro zvířata a spolupráce s regionálními partnery

PENNY Market klade důraz na dobré životní podmínky pro zvířata, což je reflektováno ve spolupráci s certifikovanými dodavateli, kteří dodržují přísné standardy péče o zvířata.

Jedná se např. o privátní značku „DOBŘÍ MASO“. Toto úsilí je součástí širších snah o udržitelnost a odpovědnost, které zahrnují podporu regionálních partnerů. PENNY aktivně spolupracuje s lokálními producenty a dodavateli, což nejen podporuje místní ekonomiku, ale také zajišťuje čerstvost a kvalitu nabízených produktů. Tato strategie posiluje důvěru zákazníků v produkty, které kupují, a zároveň přispívá k pozitivnímu dopadu na životní prostředí tím, že zkracuje dopravní trasy a snižuje uhlíkovou stopu (Penny Market s. r. o., 2023).

3.5 Lidl Česká republika s. r. o.

Historie Lidlu sahá do 30. let 20. století a je spjata s otevřením velkoobchodu s potravinami v Německu. V České republice působí od roku 2003, kdy bylo otevřeno prvních 14 prodejen. Je součástí skupiny Schwarz a jeho prodejny je možné najít ve 31 zemích. Lidl se zaměřuje na diskontní prodej vysoce kvalitních výrobků za nízké ceny. Nabízí široký sortiment, který zahrnuje jak potraviny, tak časově omezené nabídky spotřebního zboží. K únoru 2023 bylo v České republice 315 prodejen Lidl, 5 logistických center a 10 382 zaměstnanců společnosti Lidl. V roce 2020 získal Lidl 1. místo v cenách SDGs v kategorii Reporting (Lidl Česká republika, n. d., Lidl Česká republika, 2024).

3.5.1 Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti

Zpráva o udržitelnosti je zpracována v souladu se standardy GRI a přehled použitých standardů je možné najít na konci zprávy. Lidl také postupoval podle metodiky platné pro všechny společnosti Lidl ve světě. Zpráva je zpracována za dva obchodní roky 2021 a 2022, konkrétně od 1. 3. 2021 do 28. 02. 2023, a jedná se již o třetí zprávu o udržitelnosti, kterou je možné najít na webových stránkách společnosti. Lidl klade důraz na přesné a ověřitelné údaje, aby zajistil, že informace jsou užitečné pro zainteresované strany. Zpráva byla ověřena nezávislým auditorem, konkrétně společností PricewaterhouseCoopers Audit, s. r. o. Výrok auditora je uveden ke konci zprávy o udržitelnosti (Lidl Česká republika, 2024).

Zpráva o udržitelnosti je velmi hezky zpracována. Na začátku nechybí časová osa pro roky 2021 a 2022 s důležitými milníky. Obchodní strategie Lidlu spočívá v poskytování každodenních potřeb ve vysoké kvalitě za nejnižší možné ceny. Společnost

podává přehled o externích iniciativách a členství ve sdruženích, kterých je součástí. Nechybí např. členství v Asociaci společenské odpovědnosti nebo v UN Global Compact. Představena je CSR strategie cílená na globální problémy týkající se lidí a životního prostředí. Ve zprávě jsou uvedeny strategické cíle společnosti, je představen management udržitelného rozvoje a stakeholder management. Lidl se přizpůsobil novým požadavkům ze strany směrnice CSRD a standardů GRI z roku 2021 např. tím, že implementoval do svých postupů posouzení dvojí materiality. Zpráva o udržitelnosti je rozdělena do třech velkých kapitol – Dobré pro planetu, Dobré pro lidi, Dobré pro tebe. Text je proložen tabulkami, které poskytují srovnání důležitých číselných údajů nejméně za poslední tři roky (Lidl Česká republika, 2024).

3.5.2 Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti

V environmentální oblasti je pro Lidl důležitá ochrana klimatu a šetření zdrojů. Lidl implementuje širokou škálu opatření zaměřených na minimalizaci jeho dopadu na životní prostředí, včetně snižování spotřeby energie, využívání obnovitelných zdrojů, optimalizace odpadového hospodářství a snižování emisí skleníkových plynů.

Uhlíková stopa

Lidl pracuje na snížení své uhlíkové stopy prostřednictvím řady opatření zaměřených na energetickou efektivitu, obnovitelné zdroje a optimalizaci logistiky. Společnost investuje do technologií, které snižují spotřebu energie a zároveň zvyšují podíl energie získávané z obnovitelných zdrojů. Lidl také implementuje opatření pro zefektivnění své logistické sítě, což zahrnuje optimalizaci tras dodávek zboží a zvýšení používání ekologičtějších dopravních prostředků. Tyto kroky přispívají ke snížení emisí skleníkových plynů, ale také podporují celkovou strategii společnosti pro dosažení klimatické neutrality. Nejvíce emisí skleníkových plynů je tvořeno výrobou produktů, a to až 85 %. Lidl pomocí certifikovaných projektů na ochranu klimatu kompenzuje emise ze Scope 1 a 2, které nemůže eliminovat. Snížení emisí Lidl dosahuje využitím elektrické energie z fotovoltaických panelů, které jsou umístěny na osmi prodejnách a nakupováním energie z obnovitelných zdrojů. U 62 prodejen jsou k dispozici nabíjecí stanice pro elektromobily, čímž Lidl podporuje elektromobilitu. Důležitá je také osvěta zaměstnanců v oblasti hospodaření s energiemi (Lidl Česká republika, 2024).

Stanovené cíle v oblasti uhlíkové stopy (pouze vybrané cíle, Lidl jich má stanovených více):

- Do roku 2030 redukovat emise ve Scope 1 a 2 o 80 % oproti roku 2019.
- Do roku 2030 redukovat emise CO₂ v transportní logistice o 30 % oproti roku 2022 (Lidl Česká republika, 2024).

Podpora biodiverzity

Lidl podporuje biodiverzitu např. tím, že u logistického centra Buštěhrad postavil ptačí budky, včelíny a broukoviště.

Stanovený cíl v oblasti cirkulární ekonomiky (pouze vybraný cíl, Lidl jich má stanoven více):

- Do roku 2025 podpořit výsadbu nejméně půl milionu stromů v rámci projektu Lidl les (Lidl Česká republika, 2024).

Cirkulární ekonomika

Společnost Lidl aktivně pracuje na implementaci principů cirkulární ekonomiky do svého podnikání. Zaměřuje se na snižování odpadů, zvyšování podílu recyklovaných materiálů ve svých produktech a obalech a na podporu recyklovatelnosti zboží. Lidl implementuje strategie, které umožňují prodloužení životnosti produktů a zvýšení jejich znovupoužitelnosti nebo recyklovatelnosti na konci životního cyklu produktů. Nejvíce odpadu, za obchodní rok 2022 konkrétně 74,7 % všech odpadů, je vytvořeno obaly, které jsou ale v plném rozsahu předány k recyklaci. S cirkulární ekonomikou souvisí také zacházení s vodou s čímž souvisí snaha o snižování spotřeby vody a edukace zaměstnanců k odpovědnému využívání vodních zdrojů. Lidl se v rámci plastové strategie REset Plastic vyhýbá používání mikroplastů v produktech privátních značek (Lidl Česká republika, 2024).

Stanovený cíl v oblasti cirkulární ekonomiky (pouze vybraný cíl, Lidl jich má stanoven více):

- Snižování plastů v obalech privátních značek do roku 2025 o 30 % oproti roku 2017 (Lidl Česká republika, 2024).

Plýtvání potravinami

Lidl zefektivňuje řízení zásob a optimalizuje procesy tak, aby se minimalizovaly případy nadbytečné produkce a zbytečného vyhazování jídla. Pokud se potraviny neprodají, ale stále jsou konzumovatelné, daruje Lidl tyto potraviny do potravinových bank nebo zoologických zahrad, což přispívá k řešení problému hladu a zároveň snižuje množství potravinového odpadu. Společnost také využívá snižování cen u produktů, kterým se blíží datum spotřeby nebo datum minimální trvanlivosti. Stejně jako Albert a PENNY, i Lidl nabízí svým zákazníkům tříkilové bedýnky plné ovoce a zeleniny, které by se neprodaly (např. protržená síťka nebo obal). V roce 2022 se za pomoci bedýnek prodalo 4 800 tun ovoce a zeleniny (Lidl Česká republika, 2024).

Stanovený cíl v oblasti cirkulární ekonomiky (pouze vybraný cíl, Lidl jich má stanoven více):

- Snížení potravinového odpadu do roku 2023 o 30 % oproti roku 2020 (Lidl Česká republika, 2024).

3.5.3 Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti

V rámci sociální oblasti Lidl klade důraz na podporu zaměstnanců, zajištění bezpečného pracovního prostředí a rozvoj komunitních projektů, které mají pozitivní sociální dopad. Tyto aktivity jsou klíčové nejen z hlediska podnikové sociální odpovědnosti, ale také pro budování silných a trvalých vztahů se zainteresovanými skupinami.

Zaměstnanci

Lidl klade velký důraz na rozvoj a školení zaměstnanců, nabízí konkurenceschopné mzdy a široké spektrum benefitů. Zajišťuje spravedlivé pracovní podmínky pro své zaměstnance, rovné zacházení a zaměřuje se na vytvoření inkluzivního prostředí, kde jsou podporovány rovné příležitosti pro kariérní růst a osobní rozvoj bez ohledu na pohlaví, věk nebo etnický původ. V následujících letech se chce Lidl zaměřit na zaměstnání osob se zdravotním postižením. Lidl umožňuje svým zaměstnancům práci na zkrácený úvazek nebo flexibilní pracovní dobu. Zaměstnanci mají možnost využít širokou škálu benefitů, jako je např. MultiSport karta za zvýhodněnou cenu, psychologické, finanční a právní poradenství nebo home office pro administrativní pracovníky až dní v týdnu. Mezi zaměstnanci převládají ženy, konkrétně tři čtvrtiny zaměstnanců jsou ženy, a Lidl

podporuje zvyšování podílů žen ve vedoucích pozicích. Ve vedoucích pozicích v roce 2022 bylo 43 % žen. Nejvíce zastoupená věková skupina je 30-50 let, poté následuje skupina do 30 let a nejméně zastoupenou skupinou jsou zaměstnanci nad 50 let (Lidl Česká republika, 2024).

Stanovený cíl v oblasti cirkulární ekonomiky (pouze vybraný cíl, Lidl jich má stanoveno více):

- Do roku 2024 dosáhnout certifikace Equal Pay (Lidl Česká republika, 2024).

Podpora projektů

Společnost Lidl se zaměřuje na podporu místních komunit prostřednictvím různých programů a partnerství, které zahrnují vzdělávací projekty, podporu zdravotnických zařízení a aktivity pro ochranu životního prostředí. Podporuje nemocné děti, rozvoj veřejných institucí nebo vysazuje nové lesy. V letech 2021 a 2022 Lidl např. poskytl finanční pomoc lidem, kterým zničilo tornádo na Moravě domy a poskytl finanční a materiální pomoc při vypuknutí války na Ukrajině (Lidl Česká republika, 2024).

Ochrana soukromí zákazníků

Lidl chrání soukromí svých zákazníků, a proto vytvořil na základě Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) samostatné oddělení ochrany osobních údajů. Zákazníci, zaměstnanci a obchodní partneři se mohou na toto oddělení obrátit s otázkami a stížnostmi týkajícími se GDPR (Lidl Česká republika, 2024).

Zdraví a bezpečnost

V rámci podpory lidského zdraví a udržitelnosti životního prostředí Lidl podniká řadu kroků. V prodejnách Lidl je možné najít celou řadu rostlinných produktů, které zatěžují životní prostředí méně než živočišné produkty. Samozřejmostí je nabídka zboží nejvyšší kvality a s tím související spolupráce s lokálními dodavateli. V sortimentu společnosti Lidl zaujímají místo produkty v bio kvalitě a velké množství produktů s nejrůznějšími certifikacemi (např. u kaka a certifikace dosáhla 100 %) Lidl snižuje přidaný cukr, sůl a další přidané látky ve složení výrobků privátních značek (Lidl Česká republika, 2024).

Stanovený cíl v oblasti cirkulární ekonomiky (pouze vybraný cíl, Lidl jich má stanoveno více):

- Do roku 2025 snížit obsah přidaného cukru a soli ve výrobcích vlastních značek o 20 % oproti roku 2017 (Lidl Česká republika, 2024).

3.5.4 Klíčové iniciativy v oblasti správy a řízení

V oblasti správy a řízení je možné zmínit firemní hodnoty společnosti Lidl, které zahrnují důraz na zákaznickou spokojenost, nejlepší poměr ceny a kvality, expanzi a neustálé zlepšování prodejen. Lidl je decentralizovaná společnost, která klade důraz na rychlé rozhodování a jednoduché pracovní postupy. Velmi důležité je pro Lidl dodržování právních předpisů a interních směrnic. Dalšími hodnotami definujícími společnost Lidl je férovost, vzájemná úcta, podpora, důvěra a konstruktivní kritika. Ve zprávě o udržitelnosti je zmíněno postupné vyřazování vajec z klecových chovů z prodeje (Lidl Česká republika, 2024).

3.6 Kaufland Česká republika v. o. s.

Společnost Kaufland působí v České republice od roku 1998, kdy otevřel svou první prodejnu v Ostravě. Stejně jako Lidl je součástí globální skupiny Schwarz. Kaufland se pyšní 143 prodejnami, 2 distribučními centry a 1 masozávodem. V roce 2021 dosáhl počet zaměstnanců 14 750. Motto Kauflandu zní: „Kdo se přestává zlepšovat, přestává být dobrým.“ (Lidl Česká republika, 2024, s. 11). Kaufland získal celou řadu ocenění. V roce 2022 Kaufland získal 1. místo v Národní ceně kvality České republiky za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj, dle studie Impact Metrics 2021 a 2022 se Kaufland stal nejudržitelnějším řetězcem a v roce 2021 byl Českou společností pro jakost vyhlášen jako Ambassador kvality (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

3.6.1 Reporting a zveřejňování informací o udržitelnosti

Report udržitelnosti společnosti Kaufland Česká republika v. o. s. se týká období obchodních roků 2020 a 2021, konkrétně od 1. 3. 2020 do 28. 2. 2022. Report byl vypracován v souladu se standardy GRI (jednotlivé indikátory jsou uvedeny v poslední části zprávy) a jedná se již o druhou zprávu o udržitelnosti, kterou Kaufland vydal. Zpráva byla auditována nezávislou společností Mazars Česká republika a výrok auditora je k dispozici v poslední části dokumentu. Report o udržitelnosti je k dispozici na webových stránkách Kauflandu (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

Zpráva o udržitelnosti na první pohled zaujme grafickým zpracováním, kde nechybí tabulky, grafy a fotodokumentace. Zpráva je zpracována velmi podrobně. V první části zprávy jsou shrnuty důležité milníky pro roky, kterých se zpráva týká. Společnost představila proces posuzování materiality, ve kterém bylo zjištěno, že pro stakeholdery jsou nejdůležitější informace týkající se environmentální oblasti. Udržitelnost je pro Kaufland velmi důležitá, proto má v jednotlivých odděleních společnosti odborné pracovníky zabývající se udržitelností. Kaufland má stanoveny sedm stěžejních oblastí, které mají největší prioritu v rámci udržitelnosti:

- zaměstnanci,
- zdravá výživa,
- dodavatelský řetězec,
- domovina,
- dobré životní podmínky hospodářských zvířat,
- klima,
- příroda (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

3.6.2 Klíčové iniciativy a aktivity v environmentální oblasti

Společnost Kaufland se aktivně věnuje řadě klíčových aktivit v environmentální oblasti. Tyto aktivity zahrnují snížení uhlíkové stopy, efektivní správu odpadů, podporu cirkulární ekonomiky a ochranu biodiverzity.

Ochrana klimatu

Součástí strategie udržitelnosti je ochrana klimatu, jelikož změna klimatu je pro život na Zemi ohrožující. Kaufland se snaží o předcházení vzniku skleníkových plynů a snižování nevyhnutelné emise skleníkových plynů. V rámci transparentnosti je ve zprávě uveden přehled všech emisí ze Scope 1, 2 a 3 v přehledné tabulce. Od roku 2022 Kaufland ve svých prodejnách využívá 100 % energie z obnovitelných zdrojů a v prodejnách je pro úsporu energie nainstalováno LED osvětlení. Do budoucna je v plánu výstavba fotovoltaických panelů na střechy prodejen. Prodejna v Rakovníku využívá dešťovou vodu na splachování toalet, čímž šetří pitnou vodu. V rámci snižování uhlíkové stopy a podpory elektromobility lze u 70 prodejen najít nabíjecí stanice

pro elektromobily. Pro zlepšení biodiverzity byla na třech prodejnách postavena zelená střecha (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

Stanovené cíle v oblasti ochrany klimatu:

- Do roku 2030 snížit provozní emise v rámci Scope 1 a Scope 2 o 80 % oproti roku 2019
- Do roku 2030 snížit emise v rámci Scope 3, které souvisejí se spotřebou paliv, o 27,5 % oproti roku 2019 (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

Podpora biodiverzity

Kaufland implementuje různá opatření v oblasti biodiverzity, zejména ve vztahu k používání pesticidů v zemědělství. Od roku 2006 spolupracuje s dodavateli na projektech zaměřených na omezení a zamezení používání pesticidů při pěstování zeleniny a ovoce (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

Cirkulární ekonomika a odpady

Kaufland, stejně jako Lidl využívá v oblasti plastů strategii REset Plastic. Chce snížit množství plastů, zvýšit objem recyklací a edukovat veřejnost. Produkty, které neobsahují mikroplasty jsou označeny speciálním logem. Společně s Lidlem byl v únoru 2023 spuštěn projekt na zpětný odběr PET lahví a plechovek, který je možné najít ve třech prodejnách Kaufland a třech prodejnách Lidl v České republice. V rámci snížení plastového odpadu společnost např. začala balit maso do papírových přířezů, čímž docílila roční úspory plastu až 14 tun. V rámci cirkularity je použitý olej, např. z grilů na prodejnách, předán externí společnosti, která z něj vytvoří příměs bionafty nebo plně recyklované letecké palivo (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

Plýtvání potravinami

V rámci výzkumu neziskové organizace Zachraň jídlo bylo zjištěno, že za 55 % potravinového odpadu nesou zodpovědnost domácnosti (maloobchody mohou za 7 %). Proto se Kaufland rozhodl v roce 2022 vytvořit kampaň Nekrm koš, která měla za cíl edukovat veřejnost o problematice plýtvání potravinami. Společnost využívá IT systémy pro optimalizaci objednávek zboží a snížení množství potravin, které se musí vyhodit. Dále spolupracuje s Českou federací potravinových bank, kterým od roku 2018 daruje neprodejně potraviny z prodejen, přičemž ročně daruje přibližně 300 tun potravin,

Samozřejmostí je zlevňování produktů, kterým se blíží datum spotřeby nebo datum minimální trvanlivosti (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

3.6.3 Klíčové iniciativy a aktivity v sociální oblasti

V sociální oblasti se společnost Kaufland angažuje prostřednictvím řady klíčových aktivit, které podporují zaměstnance, zákazníky i širší komunity.

Zaměstnanci

Kaufland se zavazuje svým zaměstnancům poskytovat bezpečné pracovní prostředí a férové pracovní podmínky. V roce 2021 tvořily 73 % všech zaměstnanců ženy a 27 % muži. Rovnost mužů a žen je podporována stejným platovým ohodnocením za stejnou práci. Průměrný věk zaměstnance v roce 2021 byl 38,1 let. Kaufland svým zaměstnancům nabízí práci na částečný úvazek, kterou v roce 2021 využilo 46,9 % zaměstnanců. Nezáleží na etnickém původu, pohlaví, sexuální orientaci či věku, zaměstnány jsou také osoby s invaliditou 1., 2. i 3. stupně. Na názoru zaměstnanců záleží, proto Kaufland pořádá zaměstnanecké ankety spokojenosti, poskytuje poradenství v pracovních i osobních záležitostech a podporuje odbory. Bezpečnost zdraví při práci je zaručována pravidelnými školeními a kontrolou a dohledem na pracovišti. Zaměstnanci získávají celou řadu benefitů, např. MultiSport karta, příspěvek k narození dítěte nebo výhody v podobě slev u partnerů Kauflandu. Podpora vzdělávání pomocí školení a jiných forem vzdělávání je samozřejmostí. Kaufland spolupracuje s vysokými školami, kde se aktivně zapojuje do výuky, umožňuje absolventům vysokých škol využít trainee program a spolupracuje s odbornými učiteli (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

Dotčené komunity

Po vypuknutí války na Ukrajině bylo společně se společností Lidl darováno 25 mil. Kč a materiální pomoc v hodnotě 10 mil. Kč organizaci Člověk v tísni. Na pomoc lidem zasaženým tornádem bylo společně se společností Lidl darováno 10 mil. Kč. Kaufland finančně podporuje neziskové organizace nebo komunitní projekty jako je např. Loono, Centrum Paraple nebo Světluška (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

Zákazníci

Zpětná vazba od zákazníků je velmi důležitá, proto jsou ročně prováděny desítky studií zákaznického vnímání. Zákazníci mohou komunikovat s obchodním řetězcem

prostřednictvím bezplatné infolinky nebo sociálních sítí. Pomocí Kaufland Card získávají zákazníci řadu výhod a díky elektronické podobě zákaznické karty bylo ušetřeno 7 tun plastu.

Zdraví a bezpečnost

Společnost dosahuje vysoké úrovně bezpečnosti prostřednictvím řady certifikací, které zahrnují standardy kvality a bezpečnosti potravin. Kaufland nabízí širokou škálu produktů pro osoby s potravinovou intolerancí. Kromě toho se Kaufland zaměřuje na snížení obsahu cukru a soli ve svých značkách. Tento závazek podporuje důkladné označení produktů, které zákazníkům poskytuje jasné a transparentní informace a umožňuje učinit informovanější rozhodnutí při nákupu (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

3.6.4 Klíčové iniciativy a aktivity v oblasti správy a řízení

V oblasti správy a řízení klade Kaufland důraz na etické podnikání a zdravou podnikovou kulturu. Prosazuje transparentnost a odpovědnost ve všech aspektech fungování společnosti. To zahrnuje aktivní boj proti korupci prostřednictvím přísných etických kodexů a tréninkových programů zaměřených na prevenci korupčního chování. Kaufland se zavázal k dodržování vysokých standardů v oblasti životních podmínek zvířat. Tato snaha je reflektována ve spolupráci s certifikovanými farmami a ve zlepšení sledování původu masných výrobků (Kaufland Česká republika v. o. s., 2024).

4 Komparace provedených analýz

Tato kapitola je věnována komparaci provedených analýz pěti obchodních řetězců v České republice, které jsou vypracovány v kapitole 3. Zhodnocení je provedeno pomocí srovnání na základě stanovených parametrů v kapitole 3.1. Pro komparaci bude použita pětibodová Likertova škála. Druhá část kapitoly poskytne společně návrhy a doporučení v oblasti obsahu a samotné tvorby zprávy o udržitelnosti.

4.1 Komparace zpráv o udržitelnosti dle stanovených parametrů

Jednotlivé zprávy o udržitelnosti budou hodnoceny na základě parametrů uvedených v kapitole 3.1., přičemž se autorka této práce odkazuje na podrobný popis dílčích témat a podtémat uvedených v Příloze A této diplomové práce. Pro srovnání je použita pětibodová Likertova škála od 1 do 5, kdy 1 bod je nejméně a 5 bodů je nejvíce. Tato škála je doplněna o hodnotu N/A, která je použita v případě, kdy zpráva parametr nekommentuje.

Následující tabulka poskytuje vysvětlení bodování Likertovy škály.

Tab. 3: Likertova škála

Bodové hodnocení	Slovní popis
1	Velmi malé množství informací o parametru
2	Malé množství informací o parametru
3	Ani malé, ani velké množství informací o parametru
4	Větší množství informací o parametru
5	Velké množství informací o parametru
N/A	Zpráva parametr nekommentuje

Zdroj: vlastní zpracování, 2024

Komparaci zpráv o udržitelnosti analyzovaných společností dle stanovených parametrů poskytuje následující tabulka. Názvy společností jsou v tabulce zkráceny na jednoslovný název.

Tab. 4: Komparace zpráv o udržitelnosti dle stanovených parametrů

Oblast	Parametr	Společnost				
		Albert	BILLA	PENNY	Lidl	Kaufland
Environmentální	Změna klimatu	5	5	5	5	5
	Znečištění	2	2	2	3	3
	Voda a mořské zdroje	1	2	1	3	3
	Biologická rozmanitost a ekosystémy	0	3	3	2	3
	Oběhové hospodářství	5	5	5	5	5
Sociální	Vlastní pracovní síla	4	5	4	5	5
	Pracovníci v hodnotovém řetězci	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Dotčené komunity	2	1	3	2	3
	Spotřebitelé a koncoví zákazníci	4	3	3	5	5
Správa a řízení	Chování podniku	3	5	3	4	5
Celkový počet dosažených bodů		26	31	29	34	37
Pořadí		5	3	4	2	1

Zdroj: vlastní zpracování, 2024

Z komparace obchodních řetězců podle parametrů daných tematickými standardy ESRS vyplývá, že podle standardů nejlépe reportovala společnost Kaufland. Z pěti hodnocených společností dosáhl Kaufland nejvyššího bodového hodnocení u jednotlivých parametrů, a to dohromady 37 bodů. Kaufland vynikl v reportování o změně klimatu, oběhovém hospodářství, vlastní pracovní síle, spotřebitelích a koncových zákaznících a chování podniku. Jeho zpráva o udržitelnosti obsahovala velké množství informací a vybrané ukazatele byly auditovány společností Mazars Česká republika, což zvýšilo transparentnost a důvěryhodnost. S třibodovou ztrátou za Kauflandem se umístila společnost Lidl s 34 body. Lidl nejlépe reportoval o stejných parametrech, jako Kaufland. Může to být způsobeno tím, že obě společnosti spadají pod skupinu Schwarz a dodržují její strategie a závazky v oblasti udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Vybrané ukazatele ve zprávě o udržitelnosti byly auditovány společností PricewaterhouseCoopers Audit s. r. o. a opět tak zvyšují transparentnost a důvěryhodnost u zainteresovaných stran. Třetí místo získala společnost BILLA s 31 body, která nejlépe reportovala v oblastech změny klimatu, oběhového hospodářství, vlastní pracovní síly a chování podniku. S 29 body se na čtvrtém místě umístila společnost PENNY, vynikající v reportování v rámci environmentální oblasti, konkrétně v oblasti změny klimatu a oběhového hospodářství. Nejnižší počet bodů dosáhla společnost Albert a s 26 body se tak umístila na pátém, a tudíž posledním místě.

Celkově společnosti nejlépe a nejvíce reportovaly o parametrech týkajících se environmentální oblasti. Autorka diplomové práce se domnívá, že tomu tak je z několika důvodů. Společnosti mohou čelit tlaku ze strany veřejnosti a médií, jelikož jsou environmentální problémy, jako je např. změna klimatu, uhlíková stopa nebo ztráta biodiverzity, subjektem veřejného zájmu. Environmentální aspekty je možné lépe kvantifikovat a měřit nežli sociální aspekty. Dalším důvodem může být fakt, že sociální dopady nejsou na první pohled hned tak viditelné, jako ty environmentální, a proto jsou vnímány jako méně naléhavé. Otázky týkající se správy a řízení společnosti, jako jsou např. etika nebo interní kontrolní mechanismy, jsou často citlivá témata a společnosti mají obavy z právních nebo reputačních rizik.

Všech pět společností nejlépe reportovalo o změně klimatu. Změna klimatu je jedním z nejvíce komunikovaných globálních problémů. Společnosti jsou pak pod tlakem,

aby veřejnosti ukázaly svůj přístup k řešení této problematiky a udržely si dobrou reputaci a s tím spojenou loajalitu.

4.2 Návrhy a doporučení

Na základě získaných údajů z provedené analýzy a následné komparace zpráv o udržitelnosti obchodních řetězců je očividné, že společnosti reportují o svých udržitelných aktivitách. Některé obchodní řetězce mají ve svých zprávách o udržitelnosti velmi dobře zpracované sekce týkající se environmentálních a sociálních a správních aspektů svého podnikání, jiné mají v těchto oblastech značné nedostatky. Proto budou muset společnosti v dalších zprávách, které budou vypracovávat, klást důraz na zahrnutí kvalitativních i kvantitativních informací týkajících se všech standardů ESRS, jelikož se pro ně stalo reportování podle tohoto standardu od roku 2025 povinné. Pokud ve své zprávě vynechají některý standard, musí toto rozhodnutí řádně odůvodnit, s čímž souvisí analýza dvojí materiality, podle které je posouzena významnost ukazatelů.

Obchodní řetězce by měly zvýšit úroveň transparentnosti vypracovaných zpráv o udržitelnosti tím, že budou o jednotlivých aktivitách informovat podrobněji a nechají si zprávu ověřit nezávislým auditorem, jako tomu bylo u Lidlu a Kauflandu. Ověření zprávy nezávislým auditorem ostatně nařizuje směrnice CSRD. O environmentálních aktivitách společnosti reportovaly velmi dobře, ale v oblasti sociálních aktivit mají ještě značné nedostatky. Společnosti by se měly zaměřit na zahrnutí informací o pracovnících hodnotového řetězce do jejich zpráv o udržitelnosti, jelikož ani jedna ze zkoumaných společností tyto informace v jejich zprávách neuváděla. Důležité je v této oblasti apelovat na dodavatele, aby dodržovali etické standardy a zajistili dobré pracovní podmínky a bezpečnost práce pro své zaměstnance. Reportovat by měly společnosti také o diverzitě a inkluzi v celém hodnotovém řetězci, což zahrnuje podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením nebo zaměstnávání menšin.

Velmi důležitá je zpětná vazba od stakeholderů. Společnosti mohou provést dotazníkové šetření s uzavřenými, ale i otevřenými otázkami, aby byly lépe zjištěny názory účastníků. Další možností je rozhovor se stakeholdery, který umožní lepší pochopení odpovědí účastníků prostřednictvím doptávání se na různé otázky.

Pro některé společnosti se jednalo o teprve první zprávu o udržitelnosti, a proto je zde prostor pro zlepšení. Nabízí se školení a vzdělávání zaměstnanců v oblasti reportování o udržitelnosti nebo zvýšení interakce se zainteresovanými stranami, od kterých společnost lépe pochopí, které aspekty jsou pro ně nejdůležitější. Další možností je zlepšení systémů pro sběr a analýzu dat týkajících se udržitelnosti a také nastavení cílů v oblasti udržitelnosti, které jsou v souladu s metodou SMART (konkrétní, měřitelné, dosažitelné, smysluplné a časově ohraničené). Stanovení cílů týkajících se udržitelnosti je vyžadováno směrnicí CSRD. Společnost Kaufland měla ze všech pěti analyzovaných společností ve své zprávě o udržitelnosti vytyčeno nejméně cílů.

Závěr

Tato diplomová práce byla zaměřena na problematiku reportingu trvale udržitelného rozvoje. Cílem bylo zhodnocení zpráv o udržitelnosti pěti vybraných společností v České republice a jejich následná komparace.

Teoretická část diplomové práce poskytla informace o společenské odpovědnosti firem, přínosy implementace CSR ve společnosti, představila organizace v České republice zabývající se CSR a uvedla novinky v oblasti CSR. Dále byl popsán koncept a indikátory trvale udržitelného rozvoje a byla představena Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 s detailním popisem třech vybraných cílů. Následovala kapitola věnovaná reportingu trvale udržitelného rozvoje, normám a standardům spojených s reportingem a způsobu tvorby zprávy o udržitelnosti. Kapitola věnovaná obsahu zprávy o udržitelnosti uvedla novou směrnici CSRD o nefinančním reportování a s ní spojené standardy ESRS, podle kterých byla provedena analýza a následná komparace v praktické části práce. Teoretická část byla zakončena uvedením společností, které budou povinny zveřejňovat informace týkající se udržitelnosti.

Praktická část diplomové práce sestávala z analýzy zpráv o udržitelnosti pěti obchodních řetězců v České republice a jejich následné komparace. Na počátku praktické části práce byly určeny parametry pro analýzu zpráv o udržitelnosti na základě předchozích teoretických zjištění. Dále proběhlo představení jednotlivých obchodních řetězců a byla provedena obsahová analýza jejich zpráv o udržitelnosti. Po provedení analýzy u všech pěti společností následovala komparace dle stanovených parametrů. Na základě zjištěných výsledků komparace byly vyvozeny návrhy a doporučení pro obchodní řetězce v oblasti reportování o aktivitách z environmentální oblasti, sociální oblasti a z oblasti správy a řízení.

Analýza zpráv o udržitelnosti odhalila oblasti, na které se společnosti soustředí při reportování více, ale také oblasti, které nejsou reportovány dostatečně. Pro některé společnosti se jednalo teprve o první zprávy o udržitelnosti a je v nich prostor pro zlepšení.

Reporting udržitelného rozvoje a význam udržitelnosti budou v nadcházejících letech pravděpodobně dále růst a bude jim přikládán stále větší význam. Společnosti se budou

snažit reagovat na rostoucí výzvy v jednotlivých oblastech ESG a bude na ně vyvíjen tlak ze strany široké veřejnosti a regulačních orgánů. Vzhledem k rostoucímu důrazu na transparentnost, odpovědnost a etické chování by měly společnosti pokračovat ve vývoji a zdokonalování svých metod reportování, aby byly schopny efektivně a pravdivě prezentovat své aktivity v oblasti udržitelnosti.

Seznam zkratek

AA 1000	AccountAbility 1000
ASC	Aquaculture Stewardship Council
BLF	Business Leaders Forum
BPS	Byznys pro společnost
CO ₂	oxid uhličitý
CSR	Společenská odpovědnost firem (Corporate Social Responsibility)
CSRD	Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků (Corporate Sustainability Reporting Directive)
CS3D	Směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti (Corporate Sustainability Due Diligence Directive)
Czech BCSD	Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj (Czech Business Council for Sustainable Development)
DMC	domácí materiálová spotřeba
EFRAG	Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (European Financial Reporting Advisory Group)
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
ESG	Environmentální, Sociální a Správní řízení (Environmental, Social and Governance)
ESRS	European Sustainability Reporting Directive
EUROSTAT	Statistický úřad Evropské unie (Statistical Office of the European Communities)
EVVO	Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy, osvěty a environmentálního poradenství
GDPR	Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (General Data Protection Regulation)
GFSI	Global Food Safety Initiative

GRI	Global Reporting Initiative
HDP	hrubý domácí produkt
IFRS	Mezinárodní standardy finančního výkaznictví (International Financial Reporting Standards)
ISSB	Rada pro tvorbu standardů o udržitelnosti
ISO	Mezinárodní organizace pro normalizaci (International Organization for Standardization)
IUCN	Mezinárodní unie pro ochranu přírody (International Union for Conservation of Nature)
LED	elektroluminiscenční dioda (Light Emitting Diode)
NFRD	Směrnice Evropské unie o nefinančním reportování (The Non-Financial Reporting Directive)
NAP CSR	Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v České republice
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (The Organisation for Economic Co-operation and Development)
OZP	osoba se zdravotním postižením
PAYT	Zaplať, kolik vyhoviš (Pay as you throw)
PET	polyethylentereftalát
RVP	Rámcové vzdělávací programy
SA 8000	Social Accountability 8000
SAI	Social Accountability International
SDGs	Cíle udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals)
SMEs	malé a střední podniky (Small and Medium Enterprises)
WBCSD	Světová podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj (World Business Council For Sustainable Development)

Seznam použitých zdrojů

AccountAbility (2024). Dostupné 08. 01. 2024 z <https://www.accountability.org/standards/>

Albert (n. d.). *Kdo jsme*. Dostupné 28. 02. 2024 z <https://newsroom.albert.cz/nas-pribeh>

Albert Česká republika s. r. o. (2023). *Zdravě a udržitelně Albert 2022*. Dostupné 28. 02. 2024 z <https://newsroom.albert.cz/zdrave-a-udrzitelne>

Asociace společenské odpovědnosti (n. d.) Dostupné 21. 09. 2023 z <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/>

Asociace společenské odpovědnosti (2023a). *NFRD a CSRD: Jaká je jejich role, obsah a v čem se liší?* Dostupné 03. 03. 2024 z <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/nfrd-a-csrd-jaka-je-jejich-role-obsah-a-v-cem-se-lisi/>

Asociace společenské odpovědnosti (2023b). *Co jsou ESRS standardy?* Dostupné 09. 03. 2024 z <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/co-jsou-esrs-standardy/>

Baker McKenzie (2024). *European Union: The new Corporate Sustainability Due Diligence Directive has been provisionally agreed, what does this mean for companies?* Dostupné 25. 02. 2024 z https://insightplus.bakermckenzie.com/bm/energy-mining-infrastructure_1/global-the-new-eu-corporate-sustainability-due-diligence-directive-has-been-provisionally-agreed-what-does-this-mean-for-companies#Section%204

BILLA, spol. s r. o. (n. d.). *O nás*. Dostupné 10. 03. 2024 z <https://www.billa.cz/o-nas>

BILLA, spol. s r. o. (2023). *Zpráva o udržitelnosti 2022*. Dostupné 10. 03. 2024 z https://assets-eu-01.kc-usercontent.com/0463a531-feb4-01ea-1c62-2927429dcf8a/080c383a-7a8d-4db2-9f14-ceaf16569ba3/BILLA%20%20C4%20CR_REPORT%20UDR%20C5%20BDITELNOSTI%202022.pdf

blf.cz (n. d.). *Vytvářejte s námi udržitelnější byznys*. Dostupné 20. 09. 2023 z <https://blf.cz/21>

Burza cenných papírů Praha, a.s. & Evropská banka pro obnovu a rozvoj (2023). *Příručka pro vykazování udržitelnosti*. Dostupné 02. 03. 2024 z https://www.pse.cz/userfiles/related_documents/cs/ESG-Guidelines-CZ.pdf

Byznys pro společnost. Dostupné 21. 09. 2023 z <https://byznysprospolecnost.cz/>

Capital.cz (n. d.). *What is due diligence?* Dostupné 25. 06. 2023 z <https://capital.com/due-diligence-definition>

CFI Education (n. d.). *What is the OECD (Organization for Economic Cooperation and Development)?* Dostupné 26. 02. 2024 z <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/economics/oecd/>

CI2 (n. d.). *Vybrané pojmy v oblasti uhlíkové stopy.* Dostupné 10. 03. 2024 z <https://ci2.co.cz/cs/vybrane-pojmy-v-oblasti-uhlikove-stopy>

CI2 (2016). *Metodika stanovení uhlíkové stopy podniku.* Dostupné 12. 03. 2024 z https://ci2.co.cz/sites/default/files/souboryredakce/metodika_final_vystup.pdf

CSR Europe (2023). *The European Parliament to Vote on Legislative Resolution on Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CS3D).* Dostupné 25. 6. 2023 z <https://www.csreurope.org/newsbundle-articles/the-european-parliament-to-vote-on-legislative-resolution-on-corporate-sustainability-due-diligence-directive-cs3d>

CSRD (2023). *Dvoji materialita vyjasní, co budou firmy muset reportovat.* Dostupné 15. 03. 2024 z <https://csrd.cz/dvoji-materialita-vyjasni-co-budou-firmy-muset-reportovat/>

Czech Business Council for Sustainable Development, n. d. Dostupné 23. 09. 2023 z <https://www.cbcsd.cz/>

Česká federace potravinových bank, z.s. (2024). *Potravinové banky v roce 2023 dokázaly uspokojit nárůst poptávky po potravinové pomoci.* Dostupné 01. 02. 2024 z <https://www.potravinovebanky.cz/tiskove-zpravy/potravinove-banky-v-roce-2023-dokazaly-uspokojit-narust-poptavky-po-potravinove-pomoci>

Česká informační agentura životního prostředí (2021). Dostupné 18. 12. 2023 z <https://www.cenia.cz/2021/02/12/zprava-pro-naplnovani-agendy-2030-pro-udrzitelny-rozvoj/>

Český statistický úřad (2024). *Míry zaměstnanosti, nezaměstnanosti a ekonomické aktivity – prosinec 2023.* Dostupné 02. 02. 2024 z <https://www.czso.cz/csu/czso/cris/miry-zamestnanosti-nezamestnanosti-a-ekonomicke-aktivity-prosinec-2023>

Deloitte (2023). *Standardizace zpráv o udržitelnosti.* Dostupné 02. 03. 2024 z <https://www.dreport.cz/blog/standardizace-zprav-o-udrzitelnosti/>

Eccles, R. G., & Krzus, M. P. (2010). *One report: Integrated Reporting for a Sustainable Strategy.* Wiley.

Evropská komise (2023). *NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) .../... ze dne 31. 07. 2023 kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU, pokud jde o standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti.* Dostupné 15. 03. 2024 z [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=PI_COM:C\(2023\)5303](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=PI_COM:C(2023)5303)

Fairtrade (n. d.). *Fairtrade Standards.* Dostupné 26. 02. 2024 z <https://www.fairtrade.net/standard>

Freeman, R. E. & Harrison, J. S. & Wicks, A. C. (2007). *Managing for stakeholders*. Yale University Press.

Fredkin, M. (2015). *Principles of Sustainable Systems*. PennState College of Earth and Mineral Sciences. Dostupné 01. 12. 2023 z <https://www.e-education.psu.edu/eme807/node/575>

Global Reporting Initiative (n. d.). *The global standards for sustainability impacts*. Dostupné 20. 02. 2024 z <https://www.globalreporting.org/standards/>

Green Business (n. d.). *Eco-Management and Audit Scheme (EMAS)*. Dostupné 20. 02. 2024 z https://green-business.ec.europa.eu/eco-management-and-audit-scheme-emas_en

ISO (n. d.). *ISO 26000*. Dostupné 26. 02. 2024 z <https://www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html>

Jake&James (2024). *Nová povinnost firem: ESG reporting neboli zpráva o udržitelnosti*. Dostupné 03. 03. 2024 z <https://www.jake-james.cz/blog/zprava-o-udrzitelnosti-esg-reporting>

Jeníček, V., & Foltýn, J. (2010). *Globální problémy světa v ekonomických souvislostech*. C. H. Beck.

Kaufland Česká republika v. o. s. (2024). Report udržitelnosti 2021-2022. Dostupné 18. 03. 2024 z <https://spolecnost.kaufland.cz/clovek-priroda/spolecenska-odpovednost.html>

Komora auditorů České republiky (n. d.). *Pro koho je povinný nefinanční reporting*. Dostupné 09. 03. 2024 z <https://www.kacr.cz/pro-koho-je-povinny-nefinancni-reporting>

Krechovská, M., & Taušl Procházková, P. (2014). *Sustainability and its Integration into Corporate Governance Focusing on Corporate Performance Management and Reporting*. Elsevier. <https://doi.org/10.1016/j.proeng.2014.03.103>

Kunz, V. (2012). *Společenská odpovědnost firem*. Grada Publishing.

Kunz, V., & Kašparová, K. (2013). *Moderní přístupy ke společenské odpovědnosti firem a CSR reportování*. Grada Publishing.

Lidl Česká republika (n. d.). *O nás*. Dostupné 15. 03. 2024 z <https://spolecnost.lidl.cz/o-nas>

Lidl Česká republika (2024). *Zpráva o udržitelném rozvoji za obchodní roky 2021 a 2022*. Dostupné 15. 03. 2024 z <https://www.lidl.cz/l/cs/letak/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-za-obchodni-roky-2021-2022/view/flyer/page/1>

Mezřický, V. (2005). *Environmentální politika a udržitelný rozvoj*. Portál, s.r.o.

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2016). Loga Ministerstva průmyslu a obchodu. Dostupné 23. 09. 2023 z <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/ministerstvo/loga-ke-stazeni/loga-ministerstva-prumysl>

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2023). *Směrnice OECD pro nadnárodní podniky*. Dostupné 26. 02. 2024 z https://www.spcr.cz/images/Guidelines_in_CZ.pdf

Ministerstvo životního prostředí (2022). *Akční plán Cirkulární Česko 2040 pro období 2022-2027*. Dostupné 15. 01. 2024 z [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_20230621_Cirkularnimu-Cesku-j sme-o-krok-bliz-Vlada-schvalila-prvni-Akcni-plan-pro-cirkularni-ekonomiku-do-roku-2027/\\$FILE/AP_C% C4% 8C_2040.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_20230621_Cirkularnimu-Cesku-j sme-o-krok-bliz-Vlada-schvalila-prvni-Akcni-plan-pro-cirkularni-ekonomiku-do-roku-2027/$FILE/AP_C% C4% 8C_2040.pdf)

Ministerstvo životního prostředí (n. d.a). *Udržitelný rozvoj*. Dostupné 20. 07. 2023 z https://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj

Ministerstvo životního prostředí (n. d.b). *O EMAS*. Dostupné 04. 03. 2024 z <https://emaseu.cz/o-emas>

Ministerstvo životního prostředí (2020). *Pilotní Zpráva o naplňování Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj v České republice*. Dostupné 10. 01. 2024 z https://www.cr2030.cz/wp-content/uploads/2020/06/Hodnot%C3% ADc%C3% AD-zpr%C3%A1va_SDGs_11.6._web.pdf

MSIC (2023). *Reporting o ESG: o co jde, koho se týká, kdy přijde a jak se dotkne výrobních firem*. Dostupné 05. 03. 2024 z <https://ms-ic.cz/esg-reporting/>

Nováček, P. (2011). *Udržitelný rozvoj*. Univerzita Palackého v Olomouci.

Oficiální portál Rady kvality ČR (n. d.) Dostupné 23. 09. 2023 z <https://www.narodniportal.cz/spolecenska-odpovednost-organizaci/legislativa/narodni-akcni-plan-csr/>

Penny Market s. r. o. (n. d.). *O nás*. Dostupné 12. 03. 2024 z <https://www.penny.cz/stranka/o-nas>

Penny Market s. r. o. (2023). *Zpráva o udržitelnosti PENNY Market Česká republika*. Dostupné 12. 03. 2024 z https://assets-eu-01.kc-usercontent.com/b490fe50-3436-01c5-6cd3-1e0fc2fff5ea/7e08aa28-8d0b-407a-87cc-b85a0d4554dd/Sustainability% 20report% 202023_CZ_web.pdf

PEYTON legal (2024). *ESRS standardy, reportingový obsah a obecné reportovací informace*. Dostupné 15. 03. 2024 z <https://www.peytonlegal.cz/esrs-standardy-reportingovy-obsah-a-obecne-reportovaci-informace/>

PwC (n. d.). Dostupné 10. 02. 2024 z <https://www.pwc.com/cz/cs/sluzby/sustainability/nefinancni-esg-reporting.html>

Sachs D., J. & Lafortune, G. & Fuller, G. & Drumm, E. (2023). *Sustainable Development Report 2023*. Dostupné 20. 02. 2024 z Sustainable Development Report 2023 (2023).

SDG National Reporting Initiative (n. d.). *What is SDG reporting?* Dostupné 10. 02. 2024 z <https://www.sdgreporting.org/topic/reporting/>

Social Accountability International (n. d.). *About SA8000*. Dostupné 26. 02. 2024 z <https://sa-intl.org/programs/sa8000/>

Sustainable Development Goals Help Desk (n. d.). Dostupné 10. 02. 2024 z <https://sdghelpdesk.unescap.org/node/628>

Škubalová, M. (2023). *CSRD, NFRD a ČSSD – čím se zabývají směrnice EU o udržitelnosti?* Edevizy.cz Dostupné 09. 03. 2024 z https://www.edevizy.cz/clanek/csrd,-nfrd-a-cssd-%E2%80%93-cim-se-zabyvaji-smernice-eu-o-udrzitelnosti_1791/

The European Parliament and the Council (2022). Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council. Dostupné 25. 02. 2024 z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2464>

United Nations (n. d.). *The UN Global Compact: Finding Solutions to Global Challenges*. Dostupné 09. 03. 2024 z <https://www.un.org/en/un-chronicle/un-global-compact-finding-solutions-global-challenges>

United Nations (2023). *Sustainable Development Report 2023*. Dostupné 10. 02. 2024 z <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2023/sustainable-development-report-2023.pdf>

Vrabcová, P. (2021). *Udržitelné podnikání v praxi. Dobrovolné nástroje (nejen) zemědělských a lesnických podniků*. Grada Publishing.

Zálohujeme (2021). *Češi chtějí cirkulární Česko, samotnému pojmu ale rozumí málokdo*. Dostupné 15. 01. 2024 z <https://www.zalohujme.cz/cesi-chteji-cirkularni-cesko-samotnemu-pojmu-ale-rozumi-malokdo/>

Seznam tabulek

Tab. 1: Standardy ESRS	36
Tab. 2: Povinnost zveřejňování zprávy o udržitelnosti	38
Tab. 3: Likertova škála	67
Tab. 4: Komparace zpráv o udržitelnosti dle stanovených parametrů	67

Seznam obrázků

Obr. 1: Primární a sekundární stakeholderi	12
Obr. 2: Logo Asociace společenské odpovědnosti	14
Obr. 3: Logo Business Leader Forum	14
Obr. 4: Logo Byznys pro společnost.....	15
Obr. 5: Logo Czech BCSD	15
Obr. 6: Logo Ministerstvo průmyslu a obchodu.....	16
Obr. 7: Pilíře udržitelného rozvoje.....	19
Obr. 8: Cíle udržitelného rozvoje.....	22
Obr. 9: Konec hladu	23
Obr. 10: Důstojná práce a ekonomický růst	24
Obr. 11: Odpovědná výroba a spotřeba.....	25
Obr. 12: Uhlíková stopa.....	41

Seznam příloh

Příloha A: Tematické standardy ESR

Příloha A: Tematické standardy ESRS

Tematický ESRS	Otázky udržitelnosti zahrnuté v tematických ESRS		
	Téma	Dílčí téma	Podtémata
ESRS E1	Změna klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • Přizpůsobování se změně klimatu • Zmírňování změny klimatu • Energie 	
ESRS E2	Znečištění	<ul style="list-style-type: none"> • Znečištění ovzduší • Znečištění vod • Znečištění půdy • Znečištění živých organismů a potravinových zdrojů • Látky vzbuzující obavy • Látky vzbuzující mimořádné obavy • Mikroplasty 	
ESRS E3	Voda a mořské zdroje	<ul style="list-style-type: none"> • Voda • Mořské zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotřeba vody • Odběr vody • Vypouštění vody • Vypouštění vody do oceánu • Těžba a využívání mořských zdrojů
ESRS E4	Biologická rozmanitost a ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> • Faktory přímého dopadu na úbytek biologické rozmanitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Změna klimatu • Změna využívání půdy, změna ve využívání sladké vody a změna ve využívání moře • Přímé využívání • Invazivní nepůvodní druhy • Znečištění • Ostatní
		<ul style="list-style-type: none"> • Dopady na stav druhů 	Příklady: <ul style="list-style-type: none"> • Velikost populace druhu

			<ul style="list-style-type: none"> • Globální riziko vyhynutí druhů
		<ul style="list-style-type: none"> • Dopady na rozsah a stav ekosystémů 	<p>Příklady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Degradace půdy • Dezertifikace • Zakrývání půdy
		<ul style="list-style-type: none"> • Dopady a závislosti s ohledem na ekosystémové služby 	
ESRS E5	Oběhové hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • Příliv zdrojů, včetně využití zdrojů • Odsun zdrojů souvisejících s produkty a službami • Odpady 	
ESRS S1	Vlastní pracovní síla	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní podmínky 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné zaměstnání • Pracovní doba • Přiměřené mzdy • Sociální dialog • Svoboda sdružování, existence rad zaměstnanců a právo zaměstnanců na informace, konzultace a účast • Kolektivní vyjednávání, včetně podílu pracovníků, na něž se vztahují kolektivní smlouvy • Rovnováha mezi pracovním a soukromým životem • Zdraví a bezpečnost
		<ul style="list-style-type: none"> • Rovné zacházení a příležitosti pro všechny 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnost žen a mužů a stejná odměna za rovnocennou práci • Odborná příprava a rozvoj dovedností

			<ul style="list-style-type: none"> • Zaměstnávání a začleňování osob se zdravotním postižením • Opatření proti násilí a obtěžování na pracovišti • Rozmanitost
		<ul style="list-style-type: none"> • Další práva související s prací 	<ul style="list-style-type: none"> • Dětská práce • Nucená práce • Přiměřené bydlení • Soukromí
ESRS S2	Pracovníci v hodnotovém řetězci	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní podmínky 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné zaměstnání • Pracovní doba • Přiměřené mzdy • Sociální dialog • Svoboda sdružování, včetně existence rad zaměstnanců • Kolektivní vyjednávání • Rovnováha mezi pracovním a soukromým životem • Zdraví a bezpečnost
		<ul style="list-style-type: none"> • Rovné zacházení a příležitosti pro všechny 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnost žen a mužů a stejná odměna za rovnocennou práci • Odborná příprava a rozvoj dovedností • Zaměstnávání a začleňování osob se zdravotním postižením • Opatření proti násilí a obtěžování na pracovišti • Rozmanitost
		<ul style="list-style-type: none"> • Další práva související s prací 	<ul style="list-style-type: none"> • Dětská práce • Nucená práce • Přiměřené bydlení • Voda a sanitační zařízení

			<ul style="list-style-type: none"> • Soukromí
ESRS S3	Dotčené komunity	<ul style="list-style-type: none"> • Hospodářská, sociální a kulturní práva komunit 	<ul style="list-style-type: none"> • Přiměřené bydlení • Přiměřená výživa • Voda a sanitační zařízení • Dopady související s půdou • Dopady související s bezpečností
		<ul style="list-style-type: none"> • Občanská a politická práva komunit 	<ul style="list-style-type: none"> • Svoboda projevu • Svoboda shromažďování • Dopady na obránce lidských práv
		<ul style="list-style-type: none"> • Práva původních obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Svobodný, předběžný a informovaný souhlas • Sebeurčení • Kulturní práva
ESRS S4	Spotřebitelé a koncoví zákazníci	<ul style="list-style-type: none"> • Dopady související s informacemi pro spotřebitele a/nebo koncové uživatele 	<ul style="list-style-type: none"> • Soukromí • Svoboda projevu • Přístup ke (kvalitním) informacím
		<ul style="list-style-type: none"> • Osobní bezpečnost spotřebitelů a/nebo koncových uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví a bezpečnost • Bezpečnost osoby • Ochrana dětí
		<ul style="list-style-type: none"> • Sociální začleňování spotřebitelů a/nebo koncových uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Zákaz diskriminace • Přístup k produktům a službám • Odpovědné marketingové praktiky
ESRS G1	Chování podniků	<ul style="list-style-type: none"> • Podniková kultura • Ochrana oznamovatelů • Dobré životní podmínky zvířat • Politická angažovanost 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Řízení vztahů s dodavateli včetně platebních postupů 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Korupce a úplatkářství 	<ul style="list-style-type: none"> • Prevence a odhalování včetně školení • Incidenty

Zdroj: Evropská komise, 2023, zpracováno autorkou

Abstrakt

Bajanová, M. (2024). *Reporting trvale udržitelného rozvoje* [Diplomová práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: udržitelnost, společenská odpovědnost firem, stakeholdeři, reporting, udržitelný rozvoj

Předložená diplomová práce se zabývá problematikou reportingu trvale udržitelného rozvoje. Hlavním cílem je zhodnocení zpráv o udržitelnosti pěti vybraných společností v České republice a jejich následná komparace. Teoretická část práce je zaměřena na definování teoretických východisek společenské odpovědnosti firem, udržitelného rozvoje a reportingu udržitelného rozvoje včetně vymezení norem a standardů v kontextu udržitelného rozvoje. Praktická část práce se zabývá analýzou zpráv o udržitelnosti pěti vybraných společností v České republice, na kterou navazuje komparace zpráv o udržitelnosti dle stanovených parametrů. V návaznosti na zjištěné výstupy jsou v závěru práce formulovány návrhy a doporučení pro vybrané společnosti.

Abstract

Bajanová, M. (2024). *Reporting of sustainable development* [Master's Thesis, University of West Bohemia].

Key words: sustainability, corporate social responsibility, stakeholders, reporting, sustainable development

This Master's thesis addresses the issue of reporting of sustainable development. The main goal is to evaluate sustainability reports of five selected companies in the Czech republic and to subsequently compare them. The theoretical part of the thesis focuses on defining theoretical foundations of corporate social responsibility, sustainable development and reporting of sustainable development, including the specification of norms and standards in the context of sustainable development. The practical part of the thesis deals with the analysis of sustainable reports of five selected companies in the Czech republic, followed by a comparison of those sustainability reports according to set parameters. Based on findings in comparison, suggestions and recommendations for selected companies are formulated at the end of the thesis.